

RÖTT

NUMMER 3/2020

#BlackLivesMatter
Rött pratar med
Bilan Osman om
rörelsen, antirasism
och solidaritet.

Filippinska
rättviseaktivister
lever under
mordhot.

INTERVJU

Tack för allt, Jonas Sjöstedt

Hitta podden
du ska lyssna på
i höstmörkret

Anställda
håller igång
sjukvården

Rött förklarar:
Vad är historie-
materialism?

Fördjupning:
Nål och tråd som
motstånd och tröst

EN TIDNING FRÅN VÄNSTERPARTIET

FOTO: JESPER KLEMDENSSON

4

Rödlistade aktivister

Sedan 2016 har utsattheten för filippinska rättighetsaktivister eskalerat. Nu försöker de organisera sig – för rätten att bruka sin jord och för att bevara sina hem.

FOTO: AGNES STUBER

12

De håller igång vården

Den svenska sjukvården har varit hårt ansatt redan innan coronapandemin. Rött har pratat med tre vårdarbetare om deras upplevelser.

FOTO: AGNES STUBER

30

Black lives matter

Under 2020 har BLM-rörelsen hörts och syns allt mer. Många har fått nog av rasismen. Rött har pratat med journalisten Bilan Osman om vikten av antirasism.

Ingen svensk lag förbjuder dem att sexuell utnyttja fattiga kvinnor i prostitution – så länge det sker utomlands.

Joakim Medin, sidan 19

Hör av dig till Rött!

Har du idéer på intressanta uppslag som skulle passa för Rött? Har ni gjort något spännande på din ort? Har du åsikter om tidningens innehåll och utseende? Hör av dig och berätta!

Agnes Stuber, chefredaktör
agnes.stuber@vansterpartiet.se

Har du frågor om ditt medlemskap? Behöver du adressändra eller vill du inte ha tidningen?

Kontakta medlemsservice:
08-786 42 61
medlemsservice@vansterpartiet.se

Rött utges av Vänsterpartiet. Ansvarig utgivare: Aron Etzler **Chefredaktör:** Agnes Stuber agnes.stuber@vansterpartiet.se 070 152 57 50
Omslag: Johan Günséus **Formgivning:** Agnes Stuber **Postadress:** Rött, Vänsterpartiet, Riksdagen, 100 12 Stockholm **Tryck:** Billes AB, 2020
Prenumeration & adressändring: Pren. 200 kr/4 nr, 08-786 42 61 medlemsservice@vansterpartiet.se **Annonssinfo:** www.vansterpartiet.se/rott
Utgivning: 4 nummer per år, ca 24 300 ex. **Taltidning:** Beställ Daisyskiva via 08-615 66 60 tidningar@irismedia.se eller lyssna på www.vansterpartiet.se/rott/

Vi ses snart igen

Det känns både avlägset och helt nyligt, när jag valdes till ordförande för Vänsterpartiet vid kongressen i Uppsala för snart nio år sedan. De här åren har varit en spännande och händelserik resa, genom valrörelser, debatter, möten och politiska händelser. Vi var med och petade bort Reinfeldt från makten 2014 och satte frågan om vinster i välfärden i centrum för den politiska debatten. Vi hade fyra år fram till 2018 då vi fick med en motsträvig socialdemokrati på mer än 80 reformer som ökade jämlikheten i Sverige. Vi har gjort både Vänsterpartiet och politiken grönare med ekoeko-program och klimatfrågan i fokus. Vi har tagit debatten med rasisterna och drivit på för en feministisk politik. Vänsterpartiet har förändrats och förnygrats.

Vi har inte bara fler väljare och medlemmar idag, vi har också en annan framtoning och många har kunnat se hur vi är ett parti som förändrar till det bättre när vi får inflytande. Sedan valet 2018 är vi en aktiv vänsteropposition mot januaripartiernas högerpolitik, en opposition som tvingar fram mer pengar till välfärden och gör allt vi kan för att driva en bättre politik än marknadshyror och sönderslagen trygghet på arbetsmarknaden. Vi är den tydliga vänsterrösten i ett Sverige som allt mer domineras av djupa klassklyftor och ett

hårdnande samhällsklimat. För många är vi ett hopp om en bättre framtid.

Allt detta har vi skapat tillsammans. Ett tag fick jag förtroendet att gå längst fram – det gör mig stolt och glad. Jag har haft glädjen att få arbeta tillsammans med drivna och kreativa partikamrater. Jag har rest över hela Sverige, besökt de flesta av våra partiföreningar, mött och talat med tiotusentals väljare. Det har varit en glädje. Jag har en stor respekt för det våra partimedlemmar uträttat, inte bara i partipolitiken utan också i folkrörelser och fackföreningar. Så ofta när jag besökt en kvinnojour, en klimataktion eller de som arbetar med att hjälpa människor på flykt, har jag mött vänsterpartister som är aktiva. Jag kommer att sakna er, Kajsa i Leksand, Leo i Kista, Umihana i Eslöv, Lennart i Malå och alla ni andra.

Nu ska jag inte gå längst fram längre, nu blir jag en medlem bland andra. Jag lämnar inte, jag fortsätter i rörelsen med er. Spara ett pass i valstugan i valet 2022 åt mig, då ses vi igen!

JONAS SJÖSTEDT

**Jag lämnar
inte, jag fortsätter
i rörelsen
med er.**

Dödlig kamp för rättvisa

En våg av mord på land- och miljöförsvare har sköljt över Filippinerna sedan Rodrigo Duterte blev president 2016. Nu fruktar filippinska rättighetsaktivister att coronakrisen kan leda till ännu tuffare tider.

Som en del av jordreformen tilldelades bönderna i byn Sitio Overflow 85 hektar mark. Men jordägaren har systematiskt vägrat lämna ifrån sig jorden. Bönderna har därför börjat ockupera den.

K

lockan är tio på morgonen i byn Sitio Overflow på ön Negros i Filippinerna. Ett tiotal sockerrörsbönder sitter under ett tak av torrade bananblad och käkar frukost. De har redan jobbat i flera timmar på intilliggande sockerrörsfält. Tidigare var de jordlösa sockerrörsarbetare, men 1995 fick de 86 hektar mark genom det filippinska jordreformprogrammet som implementerades några år tidigare.

– Men jordägarna har vägrat att överlämna marken till oss. Därför har vi tagit saken i egna händer. Sedan 2015 har vi stegvis lyckats ta 35 hektar av vår egen mark, säger Marlyn Ambolo, en av sockerrörsarbetarna.

Bönderna är medlemmar i bondegruppen Tumpok Small Farmers and Farm Workers Association (TSFFWA). Med lagen i ryggen ockuperar de delar av sin egen mark.

– Jordägarna har gått till domstol och överklagat besluten om att ge oss mark och har använt sig av andra rättsliga manövrer, berättar Marlyn Ambolo.

Det som skrämmar bönderna mest är dock mordhoten. Sedan Rodrigo Duterte blev president, den 30 juni 2016, har minst 157 mark- och miljöförsvare mördats.

– Hösten 2016 ryktades det om att jordägarna hade utlovat en belöning på 30 000 pesos (cirka 5 850 kr) till den som dödade mig. I slutet av november samma år försökte en maskerad man på motorcykel skjuta ihjäl mig, men kulan flög över huvudet på mig, säger Marlyn Ambolo.

Bönderna utsätts för mängder av andra trakasserier och hot.
– Vi polisanmäler händelserna, men inget händer eftersom polisen är på jordägarnas sida.

Hårdare tider

Majoriteten av Filippinernas sockerrör odlas på ön Negros. Plantagen sysselsätter cirka 335 000 personer och många av dessa arbetar för stora jordägare för löner så låga som 18-28 kronor per dag. Med coronakrisen har tiderna blivit ännu tuffare. Den 16 mars 2020 sattes ön Luzon, där huvudstaden Manila är belägen, i karantän. Utegångsförbud och nedstängningar infördes runtom i landet.

– På Negros har många sockerrörsarbetare och bönder fortsatt att arbeta på plantager och fält, men nedstängningarna innebär en allt tuffare situation, säger Butch Lozande, som är generalsekreterare i Nationella Federationen för Sockerarbetare (NFSW) på Negros.

I början av juni är sockerrörssäsongen över. Det dröjer fyra månader tills den startar igen.

– I vanliga fall brukar sockerrörsarbetarna då ta sig till urbana områden för att söka andra jobb, säger Butch Lozande.

Nu stoppar vägspärrar och militärer dem.

– Många sockerarbetare säger att det känns som att de sitter i burar utan möjlighet att hitta inkomster till att köpa mat och andra förnödenheter.

Lantarbetare exkluderas från Arbetsdepartementets ekonomiska stödprogram. ▶

Organisering. Medlemmar från olika bonde- och människorättsorganisationer har samlats i byn för att diskutera organisering och jordfrågan. Clarissa Ramos är generalsekretäre för Paghidaet sa Kauswagan Development Group (PDG) och lever under hot. Hennes man, människorättsadvokaten Ben Ramos, mördades den 6 november 2018.

– Stödet ges endast till industri- och servicearbetare. Lantarbetare kategoriseras inte som arbetare, men inte heller som bönder. Därför har de inte rätt att ta del av regeringens stödpaket till bönder heller, säger Butch Lozande.

Coronarestriktionerna hindrar majoriteten av de cirka 15,6 miljoner filippinierna som arbetar inom den informella sektorn från att jobba. Över 100 000 personer har arresterats för att ha brutit mot restriktionerna. Samtidigt beräknas regeringens utlovade hjälppaket endast ha nått cirka 60 procent av de nödställda. I slutet av mars demonstrerade människor i ett av Manilas slumområden för att de inte fått utlovade förnödenheter. 21 personer arresterades. Presidenten uppmanade sedan säkerhetsstyrkor att skjuta de som bryter mot restriktionerna. Sedan den 29 mars har NFSW:s aktiviteter varit begränsade till webben. De uppmanar bland annat lantarbetare till *bungakalan*, vilket innebär att de odlar grödor för husbehov på obrukad mark mellan sockerrörssäsongerna. Det är en handling förenat med livsfara. I oktober 2018 sköt okända gärningsmän ihjäl nio sockerrörssarbetare som sysslade med *bungakalan* på Negros.

– Det har satt skräck i lantarbetare och bönder, säger Butch Lozande.

Någon vecka efter massakern 2018 fördömde president Duterte de som sysslar med *bungakalan* och

beordrade polisen att skjuta dem. Butch Lozande menar att *bungakalan* är resultatet av misslyckade jordreformer. Målet med reformerna var att omfördela över fem miljoner hektar privat och offentlig mark till jordlösa bönder. Cirka 550 000 hektar mark återstår att fördela – på papper.

– På Negros har minst 80 procent av marken som gavs till jordlösa bönder åter hamnat i händerna på stora jordägare, förklarar Butch Lozande.

Rödmärkning

Majoriteten av bönderna har inte haft råd att odla marken. De har tvingats sälja eller arrendera ut den. Samtidigt vägrar många jordägare att överlämna mark. Den 30 mars 2019 dödades 14 markrättsaktivister i samordnade polis och militäroperationer på Negros. Enligt polisen var det under legitima husrannsakingar efter terroristvapen. Människorättsorganisationer kallar det för en massaker på bönder.

– Att vara aktivist i Filippinerna är mycket farligt. Pratar man om arbetares eller bönders rättigheter kommer man att stämplas som kommunist av myndigheter, armén och jordägare, säger Butch Lozande.

Att anklagas för att vara kommunist, eller att bli rödmärkt, är samma sak som att stämplas som anhängare till gerillan New People's Army, NPA, som är den väpnade grenen av det filippinska kommunistpartiet CPP

"Lantarbetare kategoriseras inte som arbetare, men inte heller som bönder."

Hem åt många. Bergskedjan Sierra Madre på ön Luzon.

(Communist Party of the Philippines). NPA har fört en väpnad kamp mot regeringen sedan 1969. I slutet av 2017 trappade presidenten upp kriget mot NPA och gav armén fria händer att slå till mot misstänkta kommunister. Rättighetsarbete har aldrig varit riskfritt i Filippinerna. Särskilt inte under Ferdinand Marcos diktatur (1965-1986).

– Men Duterte har slagit Marcos rekord i människorättsbrott på mycket kort tid, säger Butch Lozande.

Duterte inledde sitt presidentskap med att starta ett krig mot droger. Han uppmanade säkerhetsstyrkor och allmänhet att döda knarklangare. Sedan dess har minst 27 000 personer dömts. Nu, under coronakrisen, har kongressen gett presidenten extraordinära befogenheter som kan förlängas var tredje månad. Butch Lozande säger att arméns och polisens rödmärkning och trakasserier bara fortsätter.

– Vi är mycket oroliga att Duterte-regeringen ska utnyttja hälsokrisen för att införa undantagstillstånd. Regeringen kan legitimera det med att den skyddar folket.

Även 43 fackföreningsaktivister har mördats under Duterates presidentskap. Andra har arresterats anklagade för att vara NPA-sympatisörer. Den 31 oktober 2019 stormade säkerhetsstyrkor en byggnad i Bacolod City på Negros, där flera bondearbetar- och människorättsorganisationer huserade. 57 personer, inklusive Butch Lozande, arresterades. Butch Lozande hävdar att säkerhetsstyrkorna planterade vapen i byggnaden. Han och de andra aktivisterna är nu åtalade för olaga vapeninnehav.

– Flera advokater som vi har kontaktat vågar inte ta sig an fallet av rädsla för att stämplas som NPA-advokater, säger han.

Farligt att ge juridisk hjälp

Närmare 50 jurister har mördats sedan Duterte blev president. Däribland 30 advokater. De flesta arbetade med fall som rörde narkotika, mänskliga rättigheter eller markkonflikter.

På ett bondekooperativ i utkanterna av byn Prosantolan träffar vi Clarissa Ramos. Hon är generalsekreterare i organisationen Paghidaet sa Kauswagan Development Group, PDG, som ger juridisk hjälp till småbönder. 2018 hängdes Clarissa Ramos ut som NPA-anhängare med namn och bild på affischer med andra rödmärkta personer, däribland hennes make, advokaten Ben Ramos. Han representerade otaliga jordlösa bönder vid markkonflikter.

– Ben vann nästan alltid målen och det gillade givetvis inte jordägarna. Hans framgångar i rättssalarna fick andra bönder och lantarbetare att inse att det var möjligt att vinna om de organiserade sig, berättar Clarissa Ramos.

I början av november 2018 blev Ben Ramos ihjälskjuten av två maskerade män på motorcykel i staden Kabankalan City på

Negros. Fallet är inte nedlagt, men liksom när det gäller andra mord på rödmärkta personer står polisutredningen still.

– Nu ber vi om internationell hjälp att pressa regeringen att utreda morden, eller åtminstone få den att stoppa morden på civila, säger Clarissa Ramos.

Fritt fram att mörda

I människorättsorganisationen Karapatans lokaler i Bacolod City träffar vi 25-åriga CJ Matarlo. Hon är vicepresident i ungdomsvänsterpartiet Kabatoom Partylist.

– Jag är ”rödmärkt” eftersom jag är en högljudd kritiker av regeringen och en freds- och människorättsaktivist, säger hon.

Den 28 november 2017 ingick CJ i en grupp som samlade bevis om övergrepp från militärens sida mot bönder i provinsen Negros Oriental. Hon och Karapatanmedlemmen Elisa Badayos fick skjuts på en motorcykel av bondeaktivisten Elioterio Moises. I utkanterna av orten Bayawan City blev de beskjutna av maskerade män på en annan motorcykel.

– Elioterio föll av motorcykeln och vi kraschade i ett socker-rörsfält. Jag såg att min arm var blodig och kunde inte röra den, men jag låg stilla på marken och låtsades vara död. Först när lokalbefolkningen kom till platsen vågade jag röra mig, berättar hon.

Elioterio Moises och Elisa Badayos förklarades döda på sjukhuset. CJ Matarlo hade träffats i armen av en pistolkula.

– Polisen ville att jag skulle följa med dem till stationen, men jag vägrade. Jag är säker på att de var inblandade i attacken. På sjukhuset rådde personalen mig att inte stanna kvar där eftersom gärningsmännen kunde komma dit. Det var fruktansvärt traumatiskt.

Ingen har gripits för dådet.

– Jag tror inte på rättssystemet längre, men jag tror att genom organiserad kamp kan vi stoppa människorättsövergreppen, säger hon.

Koalition mot dammbygge

Negros är långt ifrån den enda platsen som infekteras av markkonflikter. På Filippinernas största ö Luzon reser sig landets längsta bergskedja Sierra Madre. Dess toppar, sluttningar och dalgångar täcks av över 50 olika växt- och trädarter som tillsammans bildar landets största regnskog. I en dalgång, vid Daraitanbergets fot, ligger enkla små butiker och bostäder utspridda vid en biflod till Kaliwafloden. Män stakar flottar, lastade med kokosnötter, papaya och annat lokalproducerat, mellan strandkanterna.

Sedan 1979 har ett dammbygge planerats i området – Kaliwadammen. Den nuvarande planen offentliggjordes 2012. Statliga Metropolitiska Vatten- och Avloppsverket (MWSS) ska

Butch Lozande, generalsekreterare för National Federation of Sugar Workers (NFSW).

Marilyn Ambolo. Hon och de andra bönderna i Sitio Overflow är medlemmar i Tumpok Small Farmers and Farm Workers Association (TSFFWA). Med lagen på sin sida ockuperar de marken de har juridisk rätt till.

"Om dammen byggs kommer floden att svämma över och dränka allt."

implementera den. Om projektet går igenom kommer 300 hektar skog att försvinna och tusentals familjer tvingas flytta. Som lagen föreskriver har MWSS haft konsultationsmöten med urfolkssamhällena.

– Under mötena sa representanter för MWSS att vi ska förflyttas till ett annat område om dammen byggs, men de sa ingenting om vart eller om vi skulle få ekonomisk kompensation och jordbruksmark, berättar 45-åriga sjubarnsmamman Aileen dela Guz Vatodo.

I slutet av 2018 ingicks ett låneavtal med Kina som ska finansiera projektet. Trots att endast ett av sex urfolkssamfund har gett sitt samtycke beviljades MWSS miljöcertifikat för projektet i oktober 2019. Motståndarna till dammen kommer att gå vidare till domstol, men presidenten har sagt att han ska göra allt som står i hans makt för att projektet ska genomföras. En väg till den planerade platsen för dammen har redan börjat anläggas. Militären har ökat sin närvaro.

– Militären försöker rekrytera lokalbefolkningen till paramilitära grupper. Det finns många som tar värvning. Det är inte så märkligt. De erbjuder en

månadslön på 25 000-30 000 pesos (4 800 kr-5 750 kr). Det är oerhört mycket pengar för människor här. Dessutom, om de avböjer kommer de att bli "rödmärkta", berättar 46-åriga tiobarnspappan Renato Ibanez.

Han tillhör urfolket Dumagat-Remontado, som har levt i Sierra Madres skogar och dalgångar sedan urminnes tider. Nu hotas deras hem, marker och kulturarv av den planerade jättedammen.

– Om dammen byggs kommer floden att svämma över och dränka allt, säger Renato Ibanez.

Han är ledare i urfolksorganisationen Sukatan-LN som ingår i en koalition som försöker stoppa dammbygget. Det har medfört massvis av mordhot men det skrämmar honom inte.

– Nej, vi urfolk tror att om en människa offrar sitt liv för en sak så är det ödet. Varje person har sin historia och den påverkar i sin tur nästa generations historia.

TEXT: **BENGT SIGVARDSSON**

FOTO: **JESPER KLEMEDSSON**

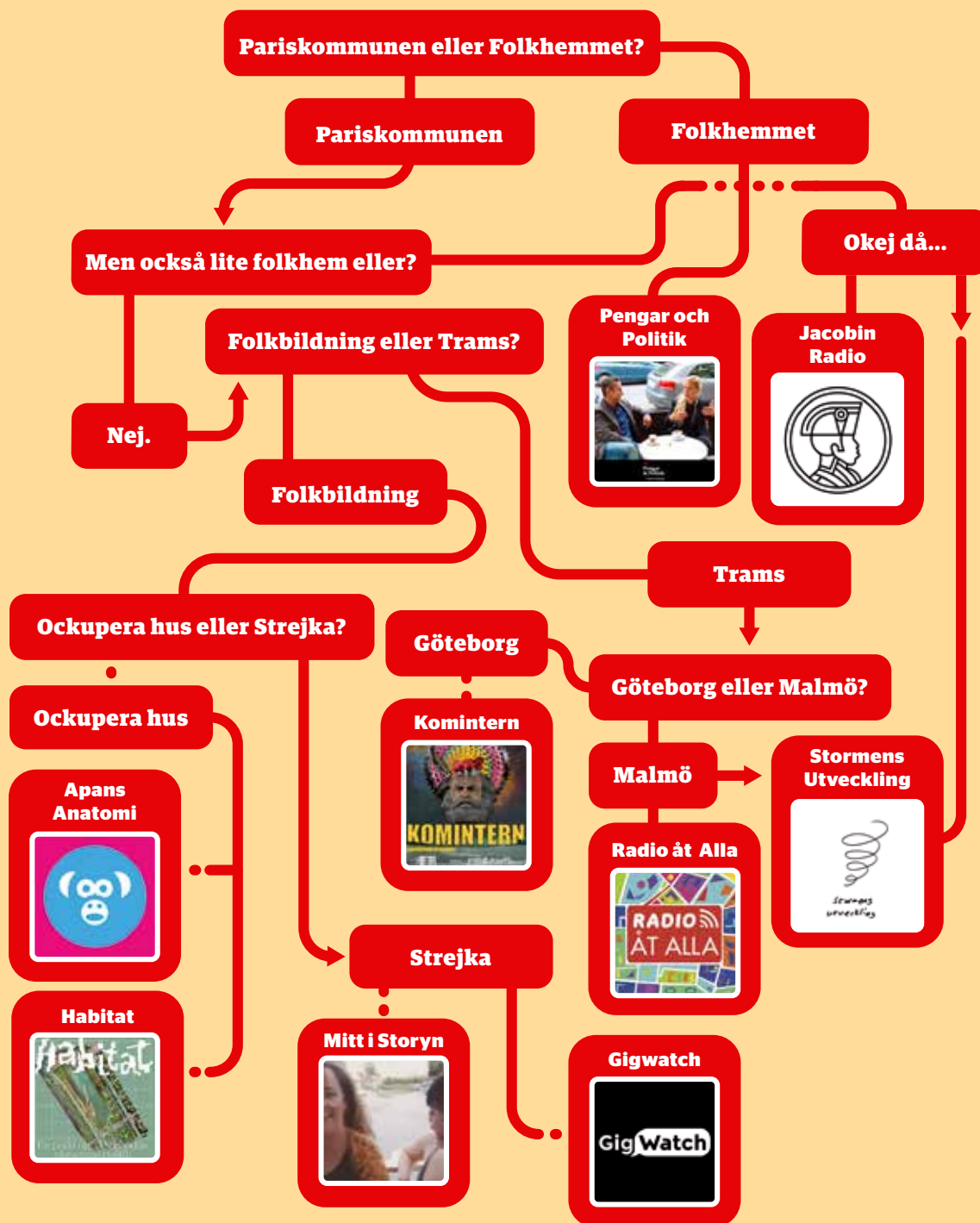
För fler bilder från reportaget, kolla vansterpartiet.se/rott

Hitta höstens podd

Nu när mörkret kryper sig på är det dags att tända ljuslyktor, värma sig med en mjuk filt och sätta på en bra podd. Här hittar du vilken podd som passar dig!

Vilken podd

Kalle Söderberg

Bara Rött

Ny Facebooksida: Facklig Vänster

Facklig vänster är en samlingsplats för facklig och politisk diskussion om aktuella frågor som berör fackföreningsrörelsen, villkoren på våra arbetsplatser och på arbetsmarknaden i stort.

Sök på Facklig Vänster på Facebook och gilla sidan för att få uppdateringar!

5 BUDGETFÖRSLAG FRÅN V - FÖR ÖKAD JÄMLIKHET

Äldreomsorgen

Mer pengar till äldreomsorg. Bland annat vill vi göra det möjligt att göra delade turer frivilliga för de anställda och ge ersättning till de som väljer att jobba delad tur. Kostar 600 miljoner kronor för att införa i hemtjänsten på nationell nivå.

Vården

Ökade och permanenta satsningar på sjukvården inte minst till regioner med stor glesbygd. Rimliga arbetstider och bra villkor till erfaren vårdpersonal så de orkar stanna där deras kompetens behövs.

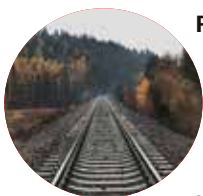
Pengar till små kommuner

Bidrag till kommuner med färre än 20 000 invånare på upp till 12 miljoner kronor per år. Stödet går till glesbygdskommuner med minskande befolkningsantal, där skatten ofta är högre än i större kommuner.

Skatter för jämlikhet

- Gräddhyllskatt där de med dyra fastigheter betalar mer
- Ny välfärdsskatt på de högsta inkomsterna
- Ny progressiv förmögenhetsskatt
- Ny progressiv kapitalskatt

Rödgrön investeringsplan för Sverige

Infrastruktursatsningar för klimatomställning och jobb. Vi föreslår investeringar för att ställa om basindustrin, öka bostadsbyggandet, fiberutbyggnad, järnväg och byggandet av skolor och andra offentliga lokaler.

FOTO: COLOURBOX, MOSTPHOTOS, UNSPLASH

SÄG VAD DU TYCKER - VINN EN BOK!

Skriv till oss och ge din synpunkt om det här numret av Rött. Vad tycker du var bra? Vad var mindre bra? Vad skulle du vilja läsa om i kommande nummer? Adress och mail hittar du på sidan 2.

Du har chansen att vinna *En klump i magen* av Malin Granroth eller *Fjärilsvägen* av Patrik Lundberg. Läs recensionerna på sidan 36.

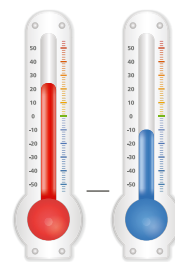
Is there life on... Venus?

Venus, vår varma systerplanet, kan visa sig vara hem åt utomjordiskt liv. I mitten av september tillkännagav en forskargrupp att fosfin upptäckts i Venus atmosfär. Fosfin, eller fosforväte, bildas i biologiska processer i syrefria omgivningar. Nu ska saken undersökas noggrannare. Kanske är vi inte ensamma?

RÄTTELSE

Inga rättelser att rapportera för Rött Nr 2-2020.
Redaktionen

Vi tar tempen

Röd och het eller blå och kall? Vem hamnar på plus och vem på minus? Rött vet!

+35 Det har skrivits för få romaner om Birgitta Lundberg. Ensamstående mamma, fattigpensionär, utsliten. Men så händer det, i hennes son Patrik Lundbergs *Fjärilsvägen* och i Sommar i P1 berättar han om sin mammas liv på ett så kärleksfullt vis att alla Birgittor för en gångs skull kan känna sig sedda och erkända.

+20 LeBron James, NBA-spelaren som tillsammans med sina lagkamrater knäböjde under nationalsången för att stödja Black Lives Matter. Donald Trump sa att det var en skymf mot flaggan och att han tänker stänga av tv:n. James svarade "Vi kunde inte bry oss mindre".

-1 Kennelklubben är sura på prinsessan Victoria som skaffat en blandrasvalp, Rio. Vad ska nu Rojalistiska föreningen säga om klassblandningen i kungafamiljen?

-13 Aleksej Navalnyj uppges av tyska läkare ha blivit förgiftad av Novitjok, vilket pekar rakt mot ryska säkerhetstjänsten. Eller är det Putins coronavaccin SputnikV som fungerar lite sådär?

-30 Regeringens fjäsk för Amazon. Isabella Lövin, Mikael Damberg och Ibrahim Baylan välkomnar företaget att ställa massa datorer i en lagerlokal, då det skulle ge "30 000 nya jobb". Vem har räknat ut det? Boston Consulting Group igen. Ridå.

Syster Koll

Hej Elisabet da Rocha!

FOTO: PRIVAT

Engagemang från två länder

Varför gick du med i V?

– Jag delar min tid mellan Portugal och Sverige, men vill vara skriven i Norrland. I Kramförstrakten har jag en del före detta arbetskamrater kvar, som engagerat sig i partiet. De bjuder in till arrangemang ibland. Min son plus andra

aktiva ungdomar i trakten, som flyttat tillbaka eller upp hit, har inspirerat mig att gå med i partiet, de med. Min svenska stad tvinar sakta bort och deras engagemang visar på en positiv trend.

Jag föddes nära London och vandrade själv in till Sverige 1979. Landet var mycket annorlunda vid den tiden. Solidariteten var starkare. Jag blir besviken över att se hur mycket inflytande SD har nu och att folk blir mer och mer individualistiska. Klart att det ska finnas en motvikt till detta! Dags att "put my money where my mouth is!" eller bekänna färg.

Vad är din hjärtefråga just nu?

– Efter att ha undervisat i SFI med mycket duktiga och drivna elever tycker jag att det ska vara fri invandring till Sverige. Vi blir gamla och vi drar nytta av att ha unga invandrare som kommer

Social rättvisa vill jag ha!

hit. Utan dem hade butiken i min by inte klarat sig.

Har du andra engagemang utöver partiet?

– Som gammal SIDA-anställd brinner jag för enprocentsmålet, det vill säga att denna del av Sveriges BNP ska gå till bistånd. Det kan vi kosta på oss. Social rättvisa vill jag ha! Pacifisten i mig vill inte heller att försvaret ska finnas. Man bedriver ändå inte krig på samma vis nu och varför ska vi lära oss att döda varandra? Sedan vet jag att

Personligt

Ålder: 65 år

Bor: Kramfors och Porto i Portugal

Familj: Man, barn och barnbarn, syskon, med flera

Jobbar med: Undervisar, även jobbat som volontär i Mocambique med Afrikagrupperna

Läser: Mycket

Tittar på: Rekommenderade serier, nyheter och Kunskapskanalen

Fritidsintresse: Att resa, läsa, och simma

partiet engagerar sig i klimatet mest av alla partier... ett stort plus!

Jag ser mig som republikan och Portugal avskaffade monarkin för ett sekel sedan minst. Jag har varit medlem i Republikanska Föreningen. Jag tycker att den ickedemokratiska monarkin ska bort!

Agnes Stuber

Rötts första tårtkalas - med en cyklande eldsjäl

För första gången håller Rött tårtkalas och först ut att nomineras blev Alireza Samadi i Härnösand, nominerad av Helena Grönhagen.

När Alireza Samadi övertog ordförande-posten för Vänsterpartiet Härnösand i mars i år hade covid-19 precis slagit till med full kraft och social distansering var ett faktum. Som så mycket annat i samhället blev även 1 maj-tåget inställt.

Vad gör man då för att träffas och samlas kring det politiska samtalet? Jo, Alireza Samadi tog med sig en termos varm choklad, satte sig på cykeln och trampade runt i kommunen och ringde

på hos medlemmarna. Det blev 15 mil och många långa spännande samtal på armlängds avstånd.

– Det var den där cyklingen som fick mig att nominera Alireza, säger partisekreterare och vice ordförande Helena Grönhagen.

– Han är så inspirerande och har så mycket energi. Det är uppmuntrande för medlemmarna med hans driv och engagemang och han är otroligt inkluderande.

FOTO: FRIDA SJÖGREN

– Jag tar rollen som ordförande på allvar och är tacksam för förtroendet. Alla medlemmar ska känna att de är viktiga. Det är vad demokrati handlar om, säger Alireza Samadi.

Frida Sjögren

Vill du också nominera någon till en tårta? Skicka in motivering och kontaktuppgifter till Rött: agnes.stuber@vansterpartiet.se eller fysisk adress som du hittar på sidan 2.

Sjukt slit

Problemen inom den svenska sjukvården började inte med coronapandemin. Bristerna kompenseras av anställdas vilja att göra allt de kan.

En

fortsatt coronapandemi, överbeläggning, ont om vårdplatser och vårdskuld. Det är vad som väntar på många håll i höst.

Vården ska bäras av solidariska anställda. Tre av dem är Kajsa Grav, undersköterska på Södersjukhuset i Stockholm, Kent Nedergård, ambulanssjuksköterska i Gällivare och Rasmus Berglund, ST-läkare på Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge i Stockholm.

Där Kajsa Grav arbetar hör överbeläggning till vardagen. Avdelning 83 på Södersjukhuset i Stockholm är en avdelning för patienter med diabetes eller sjukdomar i mage, tarm och lever.

Överbeläggningen kan handla om att alla sängar är upptagna så patienter behöver ligga i korridorer och dagrum. Men oftast handlar det om att det saknas personal för att ta hand om 29 patienter. Då ska det egentligen inte tas in lika många patienter som det finns plats för fysiskt. Men det görs ändå.

– Så länge patienterna ligger i eget rum är det lättare än när de måste vara i dagrummet. Där finns inte syrgas och det blir svårare med integriteten.

Under våren lånades avdelningen ut till coronavård, eftersom den har många enkelsalar.

– Under tiden var vi på en äldre avdelning med fyra sängar per sal. Våra patienter är så sjuka att de inte ska behöva dela. Men det fungerade. En plats kunde stå ledig i sex timmar, det händer bara inte i vanliga fall. Var är alla patienter? undrade vi.

Den frågan har de nu fått svar på.

Det senaste arbetspasset var det fullt upp hela tiden.

– Det verkar som att många patienter inte sökt vård i tid under coronapandemin. Nu börjar folk våga åka in. Vi i personalen är rädda att de kommer att vara i sämre skick än vad de skulle ha varit om de kommit tidigare.

Passet gick ändå bra, eftersom inget oväntat hände. Det är värre när en eller flera patienter behöver följas till IVA eller operation.

Skrev debattartikel

I februari, före pandemin, var vårdläget så ansträngt att Kajsa Grav och fyra kollegor skrev en debattartikel i tidningen Kommunalarbetaren, som fick rubriken ”Hjälp oss – vi har en vårdkatastrof”.

– Det var överbeläggning och hela dagrummet fullt. Det var en kombination av väldigt sjuka patienter och oerfaren personal. Läget gick ut över patienterna.

– En ung man dog under dåliga förhållanden. Vi kände att det här fick aldrig upprepas.

Efter artikeln gjordes en utredning. Ledningen vill se en förändring och Kajsa Grav känner sig stolt över det. Hon hoppas att nästa patient som mår så dåligt som den unge mannen gjorde ska slippa lida så.

Men det finns fortfarande saker som hon vill ändra på.

– Många av oss känner att man ska bryta behandlingen tidigare för patienter med allvarliga sjukdomar med dyster prognos. ▶

FOTO: ANTHONY TIAN

Kent Nedergård är ambulanssjuksköterska i Gällivare.

- Det finns en oro bland oss i personalen över att de som verkligen behöver har varit rädda att söka sig till vården.

Kajsa Grav, sjuksköterska på Södersjukhuset i Stockholm.

Skyddsmask 90. Inlänat till sjukvården från försvaret.

De kan behöva skickas till hospice där de kan hållas smärtfria och lugna, i stället för att vi ska hålla fast någon som till exempel vill slita bort syrgasen. Så ska man inte behöva dö.

Hon skulle vilja se ett större resursteam med personal som är kompetent inom många områden, som kan rycka in där det behövs.

Hon önskar också fler fast anställda.

– Jag tycker att det är konstigt att hyra in i stället för att anställa. Bemanningsföretag kan profitera på brister i vården. Jag känner också ilska över vart våra skattepengar tar vägen, över korruptionen kring Nya Karolinska och när sjukhus säljs ut.

Men Kajsa Grav älskar trots allt sitt jobb.

– Jag skulle kunna börja på ett privat äldreboende imorgon och få mycket mer i lön. Men jag vill arbeta här. Jag älskar att jobba med kollegorna och patienterna. Det är ju därför som jag ifrågasätter, skriver avvikelserapporter och är arg. Jag vill inte lämna det sjunkande skeppet, utan göra det bättre.

Fick köra 25 mil

Under midsommarhelgen hade Gällivare en markant topp i pandemin. Det var efter ett arbete i LKAB:s gruva i närbelägna Malmberget, då 800 personer utifrån kallades in.

– Det gick i ett hela dygnet. Körningar, sanering, förberedelser och fullt på sjukhuset. Corona blandat med andra svårt sjuka, berättar ambulanssjuksköterskan Kent Nedergård.

Varje körning tog mycket mer tid, på grund av skyddsutrustningen.

– Det var skyddsmask 90, heltäckande overall och dubbla handskar. Overallen är tunn, men man blir rätt varm sommardag.

Veckorna efter gällde nästan varje uttryckning corona, med misstänkta och positiva fall. Det blev problem med plats på sjukhuset. Patienter fick köras till Sunderbyns sjukhus, 25 mil bort, eller till flygplatsen för vidare transport till andra sjukhus.

Samtidigt som antalet fall rusade i höjden hade sjukhuset gått tillbaka till normalbemanning inför semestrarna. Corona-patienter lades därför på samma våningsplan som andra patienter. Inte i samma rum, men ändå.

– Regionen gick ut med att det skett smittspridning på sjukhuset. Det är svårt att veta vilken roll det spelade att patienterna fanns på samma våningsplan, men det fanns en oro bland personalen.

Mot slutet av sommaren återgick situationen till ett normalläge. Eller som Kent Nedergård uttrycker det: till det nya normala.

– Det har blivit en vardag. Smittan finns i samhället, fast den inte blossat upp nu. Senaste passet hade vi mycket körningar och en del misstänkta coronafall, men inte positiva.

Pandemin har fört med sig andra vanor när det gäller skyddsutrustning.

– Vi har inte full skyddsutrustning vid varje körning, bara vid de misstänkta fallen. Men de basala rutinerna har blivit bättre. Vi använder alltid handskar och har munskydd på patienterna oftare än tidigare.

FOTO: AGNES STUBER

Rasmus Berglund, ST-läkare på Karolinska sjukhuset Huddinges akutmottagning.

Kent Nedergård och arbetskamraterna gör normalt sett ungefär sju dygnspass i månaden, och något enstaka halvdygns pass. I år har det blivit övertid och personalen har behövt komma in under semestern. Han och många andra brukar även ta extrapass på akuten under lediga dagar.

– Verksamheten bygger mycket på att folk har samvete och moral att jobba extra. Så är det även när det inte är pandemi.

Gällivare ambulansstation använder två ambulanser, oftast med en ambulanssjukvårdare och en sjuksköterska i varje. Men det finns en tredje ambulans. Tidigare kallades det alltid in personal till den när de andra beräknades vara borta mer än 30 minuter. Numera kallas de bara in vid aktiva larm.

– Det innebär att vi många gånger står utan ambulansresurser i samhället. Det är 19 mil enkel väg till fjällvärlden, på dåliga vägar. Det kan ta tid att få in personal och ibland går det inte att få tag på någon. Självklart vore det bäst att kalla in dem så fort man vet att de andra är långt utanför tätorten.

Kent Nedergård känner ingen stor oro över hur det kommer att bli att fortsätta arbeta med just coronapatienter i höst. Men han funderar mycket över vården i stort.

– Vi har haft mycket färre uttryckningar för patienter med bröstsmärtor till exempel.

– Det finns en oro bland oss i personalen över att de som verkligen behöver har varit rädda att söka sig till vården.

Platsbrist genomsyrar vården

Läget är i stort sett tillbaka till det normala, säger Rasmus Berglund, ST-läkare på akuten på Karolinska sjukhuset Huddinge. Coronapatienterna är få, men rutinerna för hur de ska tas om hand finns där. Det är mycket att göra och blandad svårighetsgrad på det patienterna söker för.

Det är givetvis positivt att färre blir svårt sjuka i covid-19. Men tillbaka till ursprungsläget är ändå inte en bra sak i Rasmus Berglunds värld. Det innebär att det alltför ofta saknas plats att lägga in de patienter som han bedömer skulle behöva det. Eller så får han lägga in dem på fel avdelning.

– Någon med njurproblem kan hamna på en öron-näsa-halsavdelning. Det innebär en risk för patienterna eftersom det kan vara avgörande hur snabbt de får träffa personal som är specialister på just deras sjukdom.

Platsbristen genomsyrar mentaliteten inom vården i Stockholm, menar han.

– Det påverkar ens bedömning. Vet man att det inte finns plats på en avdelning gör man kanske en chansning och låter patienten åka hem. ▶

"Verksamheten bygger mycket på att folk har samvete och moral att jobba extra."

Så var det inte under vårens pandemi. Då kunde han lägga in alla som behövde. Kanske 70 procent av patienterna på akuten hade covid-19 i april när det var som värst. Det fanns en tydlig struktur, en kedja som började i tältet utanför sjukhuset, för att sedan fortsätta med akuten och vidare till olika vårdnivåer. Coronaavdelningar där patienterna kunde hållas isolerade i väntan på provsvar, infektionsavdelningar, intensivvård och intermediär vård, som är till för dem som inte klarar av intensivvård.

– Det blev som ett flöde. Hela sjukhuset ställde om snabbt och var väl förberett när det verkligen drog iväg i slutet av mars. Det fanns resurser. Alla ville göra allt de kunde.

Men lidandet för patienterna var enormt.

– Det finns fortfarande inte tillräckligt med behandlingar. Vi har blodförtunnande, syrgas och i vissa fall kortison. Men det räcker inte.

Rasmus Berglund tog extrapass, men kände inget tryck på att jobba mer än han måttade med.

– Det som var känslomässigt påfrestande var att fatta beslut om att en patient inte skulle klara av intensivvård. Även om syresättningen gick ner kunde patienterna vara klara i huvudet och bli väldigt ångestpåverkade.

Osäker vård

Vården i Stockholm ska i möjligaste mån bedrivas inom öppen vården. Men Rasmus Berglund menar att den inte har tillräckliga resurser. Han ser negativa följder av Vårdval Stockholm, som innebär att regionen auktoriserar olika vårdgivare.

– Vården blir fragmentiserad och det blir förvirrande och osäkert både för oss läkare och för patienterna. Det går inte att lita på systemet.

Det skulle vara enklare att skriva ut patienter och frigöra platser på akuten om han visste att de skulle bli omhändertagna i öppenvården.

– Ska det vara färre vårdplatser för inlagda patienter måste resten av vården byggas ut. Med kvalitet, inte bara kvantitet. Hittills har vi klarat av denna pandemi bra. Men vi kommer inte klara nästa om Alliansen och SD får fortsätta att trasa sönder vården.

Under hösten väntar stora utmaningar, utöver pandemin.

– Det är en del patienter som har suttit hemma och väntat, med hjärtsvikt till exempel. Operationer och cancerdiagnostik har också blivit uppskjutna.

Vården i dag vilar på att vårdarbetare har ett väldigt stort engagemang, säger Rasmus Berglund.

– Men det engagemanget utnyttjas och vi går mot en gräns där vi börjar ge upp. Då kommer det att gå snabbt utför.

ANN PATMALNIEKS

Kommentar

Karin Rågsjö
vårdpolitisk
talesperson (V)

Coronapandemin fortsätter och vården är fortsatt överbelastad. Hur har det blivit så här?

– Regionerna har inte satsat tillräckligt på personalen. Det behövs en hälso- och sjukvård som möter behoven och där tillgängligheten når dem med störst behov. Vi ska kunna lita på vården – alla borde känna sig trygga med att sjukhusen klarar av ett virusutbrott. Det kostar pengar att ge en växande och åldrande befolkning vård.

– Under den borgerliga regeringen skapade högern en alltmer marknadsstyrd vård. I Region Stockholm går privatiseringar före jämlik vård, och privata vårdföretag plockar varje år ut över två miljarder i vinst. Samtidigt ger högern sjukhusen svältbudgetar; fortfarande är flera hundra anställda inom vården varslande.

Vad vill Vänsterpartiet göra för att underlätta för den svenska sjukvården?

– Vi vill skapa fler vårdplatser, även intensivvårdsplatser. Vi vill ha en nationell kompetensplan som sträcker sig långt fram och satsa på robusta vårdcentraler med områdesansvar och med möjligheten att arbeta förebyggande med hälsoundersökningar. Mer nära vård som inte ska innebära att sjuka vårdas av anhöriga.

– Vi vill ha fler geriatriska mottagningar med fler vårdkunniga inom äldreomsorgen. Bort med privata vinster inom hälso- och sjukvården och ingen gräddfil för vissa – patienter med privata sjukvårdsförsäkringar ska inte få gå före.

– Det behöver också satsas på personalen – löner, arbetsmiljö och kompetensutveckling.

Vården har trots påfrestningen kunnat ta emot alla covid-19-sjuka. Hur har det lyckats?

– Vårdpersonal i hela Sverige har jobbat extremt hårt under flera månader, omorganiserat vården totalt på de sjukhus som har varit aktuella. Vårdskulden handlar om att de operationer som kunde anstå fick sättas på paus. Många sjuka har fått vänta. Vårdpersonal har på kort tid lärt sig enormt mycket om covid-19 och hur sjuka ska vårdas. Utan personalens extrema insatser hade vi inte klarat detta.

Agnes Stuber

Vad sjutton betyder...

Historiematerialism

Vi fortsätter vår serie där vi förklarar politiska termer och begrepp. Historiematerialism hörs det mycket om, men vad sjutton betyder det egentligen?

Alla hittillsvarande samhällens historia är klasskampens historia.¹

Poängen går knappast att göra enklare: det är konflikterna mellan de som äger och styr och de som arbetar och lyder som formar vår värld, och så har det varit sedan historiens början. Underförstått förstås också: om vi vill göra slut på den ena klassens utsugning och undertryckande av den andra, så måste vi förstå hur den historien fört oss dit vi är idag, och hur den fortsätter att bestämma oss.

Av detta följer historiematerialismens andra grundläggande påstående: det är inte idéer, känslor eller åsikter som formar världen, inte vad vi anser att den är eller hur vi tolkar den. Det är den konkreta materiella utsugningen och exploateringen, och hur denna faktiskt ser ut i verkligheten, bortom idéernas sfär.

Människorna gör själva sin historia, men de gör den inte efter eget gottfinnande, inte under omständigheter som de själva valt.²

Betyder det att vi, var och en och tillsammans, är absolut förutbestämda att göra och tänka på vissa sätt? Att det inte går att uppskatta tolvtonsmusik om man är brevbärare, eller vara socialist om ens faster äger egen begravningsbyrå? Knappast. Vi skulle nästan kunna säga tvärtom: det är helt upp till oss själva hur vi vill se på oss själva och varandra, subjektivt. Men om vi vill skapa en värld där vi faktiskt kan leva våra liv på de sätt vi vill så måste vi förstå och förändra de konkreta omständigheterna, objektivt.

Men vad är då dessa ”omständigheter”, och hur förändrar man dem? Marx talar ofta om dem som två saker: produktivkrafter respektive produktionsförhållanden. Produktivkrafterna är allt det som sätts i rörelse när vi skapar vår materiella värld: arbetskraft, maskiner, teknik och så vidare. Produktionsförhållandena däremot är de former – till exempel klassrelationer – under vilka detta skapande utförs.

De produktivkrafter som står till samhällets förfogande tjänar inte längre till att befrämja de borgerliga egendomsförhållandena; de har tvärtom blivit för väldigt för dessa förhållanden, de hämmas av dem.³

Samtidigt som produktivkrafterna bygger världen, så skapas också de spänningar som i slutändan gör att samhället med dess maktförhållanden måste förändras i grunden. Det är inte automatiskt, och det är inte självklart att vi går mot ständigt ljusare tider. Men det är just inom det existerande som förutsättningarna för och möjligheten till något annat växer fram: socialismen. Den kan vi bara skapa tillsammans, genom det fria utvecklandet av vårt arbete och våra visioner.

Proletärerna har i den inget annat att förlora än sina bojor. De har en värld att vinna.⁴

SAMUEL CARLSHAMRE

Samuel Carlshamre är vänsterpartist och styrelseledamot för Centrum för Marxistiska Samhällsstudier, CMS.

^{1, 3, 4} Citat från *Kommunistiska manifestet* av Karl Marx och Friedrich Engels.
² Citat från *Louis Bonapartes ader-tonde brumaire* av Karl Marx.

- Jag tror att vi på ett sätt är närmare människors vardag, samtidigt som vi är en väldigt tydlig vänsterrörelse, säger Jonas Sjöstedt.

"Jag slutar inte i vår rörelse"

Efter åtta år som partiledare lämnar Jonas Sjöstedt posten. Rött har satt sig ner och pratat om tiden som vänsterledare, i vilken riktning partiet utvecklats och vad som väntar härnäst.

C **H Hermanssons klassiska ord: "Någon jävla ordning ska det va' i ett parti" hänger på väggen i ditt kontor i riksdagen, i form av en broderad tavla. Vad betyder den för dig?**

– Min mamma gjorde den när jag blev partiledare. Jag tycker att det är fint med korsstyggn och det är ju ett legendariskt citat från en väldigt turbulent tid i vårt parti.

Har du lyckats få någon ordning på Vänsterpartiet under din tid som partiledare då?

– På det stora hela har vi bra stämning i partiet. I huvudsak drar vi åt samma håll, men ett parti ska innehålla olika politiska idéer och strömningar. Det ska finnas debatt och vägval. Det är ju inte ett mål att vi ska tycka likadant allihopa. Däremot tar vi beslut ihop.

Vad skiljer Vänsterpartiet 2012, när du blev vald, från Vänsterpartiet 2020?

– Vänsterpartiet är ungefär dubbelt så stort idag, både när det gäller medlemmar och väljarstöd. Jag tror att vi på ett sätt är närmare människors vardag, samtidigt som vi är en väldigt tydlig vänster-rörelse. Jag tror också att den här perioden när vi förhandlade om statsbudgeten och

fick igenom många bra reformer var viktig för oss och för bilden av oss.

– Vi är ett parti som har stora fina idéer, men vi är också ett parti som levererar. Jag ser det som en självklarhet att till den rollen ska vi tillbaka. Det är det enda sättet att vrida samhällsutvecklingen åt vänster.

Det fanns de som kallade glasögon och gratis medicin för barn för "små" reformer. Vad svarar du?

– Jag tror att många kommer att minnas just de reformerna, men för mig var det större än så. Vi visade att välfärdsstaten inte är färdigbyggd och att det går att driva en politik som ökar jämlikheten i Sverige. Varje reform är inte jättelik, men det är så här man gör när man bygger ett jämlikt samhälle, och det verkar inte som att Socialdemokraterna kan göra det om inte Vänsterpartiet är med.

Det är så här man gör när man bygger ett jämlikt samhälle.

Politiken handlar mycket om att för-handla, läsa av och agera taktiskt. Var du förberedd på det?

– Vi har tagit större plats i det politiska spelet och samtalet. Det tycker jag att vi ska göra, eftersom vi är relevanta. Till och med i den här svåra tiden, när många försöker gå runt oss, har vi lyckats sätta oss i respekt och skaffa oss en avgörande roll.

"Vänstern ska ha gott självförtroende, vara väldigt tydlig och vara en helt egen röst."

Tips!

Läs även intervjun med Jonas Sjöstedt i Rött Nr2-2018. Finns också som pdf på vansterpartiet.se/rott

Du uppskattade mandatperioden när vi förhandlade med regeringen. Har du svårare att vara i direkt opposition?

– Det är lite tråkigare att vara i opposition. Samtidigt är det så att när jag blev partiledare var ju Fredrik Reinfeldt statsminister, och vi satsade stenhårt på att få bort vinsterna i välfärden. Jag tycker att vi har vunnit den debatten, vi har fått folk med oss.

Vi har vunnit debatten, men inte fått igenom politiken?

– Inte än.

Är det din största irritation som partiordförande?

– Ja, jag hade så gärna varit med och avskaffat vinster i välfärden. Men vi har gjort allt vi kunde och man ska inte glömma bort att det var ett viktigt skäl till att Reinfeldtregeringen förlorade valet. Valrörelsen kom att handla om vinster i välfärden.

– Nu är vi i ett mycket svårare läge då vi har ett januariavtal med högerpolitik och en blåbrun opposition till höger om dem som är ännu värre. Jag tycker ändå att vi har varit kreativa och utmanat regeringen från vänster. Det måste vi fortsätta att göra.

– Januaripartierna trodde att de skulle kunna regera som om de var i majoritet, men så har det inte blivit utan vi har kunnat utmana dem från vänster och fortsätta göra det, om arbetsrätten, marknadshyrorna och pengarna till välfärden.

Du kommer att sluta under en pandemi, som ju visat orättvisorna i ännu tydligare dager. Är det dags att trappa upp tonläget från vänster?

– Det är ett hårdnande samhällsklimat med väldigt tydliga klassklyftor som vi ser, inte minst i skolan där det är så otroligt olika förutsättningar. Det är en stor sorg det som hänt med skolan, numera marknadsskolan. Det fyller mig med oro. Den förda politiken har förstört mycket, men bara en annan politik kan ändra på det.

– Det är också ett väldigt hårt samtalsklimat nu. I det läget tycker jag att vänstern ska ha gott självförtroende, vara väldigt tydlig och vara en helt egen röst, men jag tror inte att vi ska dras med i motståndarnas

hårdhet. Vi står ju för någonting annat. När rasisterna sår misstro och driver på människors rädsla, då kommer vi med de verkliga samhällslösningarna. Det är vänsterns uppgift. Jag tycker snarare att vi ska ge människor hopp om förändring. Hopp är en bristvara i Sverige idag.

Du har hotat med att fälla regeringen om de genomför försämringar av arbetsrätten. Varför är det rätt fråga att göra så avgörande?

– Därför att den handlar om och pekar ut en förskjutning av makten i hela samhället. Från de som arbetar till arbetsgivarna. Det påverkar människors trygghet och vardag och möjligheten att ens säga ifrån på sitt eget jobb. Alla löntagares möjlighet att göra det.

Det är svårare idag att organisera de som arbetar i och med att arbetsgivarna sett till att många, särskilt unga, inte ens har ett jobb, eller bara projektjobb, deltid eller sms-jobb. Hur ska vi visa att det här är allas fråga?

– Ingenting blir ju bättre för dem som har otrygga jobb av att alla skulle ha otrygga jobb. Sen tycker jag att det varit intressant att se hur benhårt motståndet mot försämringarna i LAS-utredningen varit, från akademikerförbund till LO-förbund. Det är en enig fackföreningsrörelse som inte vill ha detta. Och Vänsterpartiet.

– Det här är så grundläggande. Människor är inte förbrukningsvaror! Jag tror att vi kommer att stoppa den här försämringen av LAS.

Har du fört dagbok under dina år som partiledare? Blir det några memoarer?

– Jag kommer definitivt att skriva. Jag kommer nog att skriva något om min egen ordförandetid, men också lite om partihistoria, och det finns också en envis deckarhistoria, en plot, som tränger sig på.

De där hemliga minnesanteckningarna du hade efter mötet med Stefan Löfven 2019, just innan V släppte fram S-MP-regeringen, har du sparat det pappret?

– Det pappret sitter i tryggt förvar i en pärm i en bokhylla.

Jonas Sjöstedt

Bor: Umeå, snart i Hanoi

Ålder: 55

Familj: Gift med Ann, barnen Greta, Tor och vuxna dottern Karin

Läser: Just nu Nina Björks *Om man älskar frihet*

Kollar på: Dokumentärer och romantiska komedier

Fritidsintressen: Skogen, fjällarna, bären, barnen, tågfluffen och brödet

Blir det någon tågfluff med din bror till Vietnam?

– Det finns fortfarande med i planen att åka tåg till Vietnam. Jag hade hoppats på november men på grund av pandemin blir det nog senare.

Riksdagskansliet har blivit bortskämda med att du lite då och då har bakat eget bröd och tagit med. Vilket bröd tog slut först i kansliöket?

– Det var olivbrödet helt klart, med oliver, rosmarin och olivolja. Det gick åt ordentligt.

Du slutar på topp med fina siffror både i opinionen och för din egen trovärdighet som politiker. Det är mycket ovanligt för en avgående partiledare. Hur ska du klara av gråtkalaset?

– Jag känner det själv, det är tråkigt att lämna. Samtidigt känner jag att nej, jag kommer ju fortsätta. Jag kommer fortsätta delta i samhällsdebatten och jag tänker att jag vill vara med på ett litet hörn i nästa valrörelse. Jag slutar bara som partiordförande, men jag slutar ju inte i vår rörelse. Jag tänker att vi ses igen!

Ärligt nu Jonas, är du sådär äkta och varm, klok och sympatisk precis hela tiden? Jag har hört att du har en rolig, busig sida, som väl har fått undertryckas?

– Så är det ju, utrymmet för practical jokes har varit litet.

Är det vad du kommer göra sen alltså? Busringa din efterträdare?

– Kanske, vi får se. Men jag är ju rätt mycket som jag är. Jag är envis och kan ta konflikter när det behövs, men jag tycker inte om att göra det. Man är ju i perioder väldigt utsatt på den här posten, och med åren så har Umeå, skogen och fjällen blivit allt viktigare. Det har varit min återhämtning – familjen och naturen.

Vad kommer det att stå om dig i historieböckerna om 100 år?

– Jag har aldrig tänkt på det. Jag tillhör inte dem som tänker att jag gör det här för att en dag ska allting vara helt annorlunda. Jag gör det framförallt för att här och nu gör vi bra saker tillsammans. Och det är så arbetarrörelsen har skapat det bästa i Sverige. Sen leder det till ett bättre samhälle.

– För mig är det här med att vara socialist både att jag vill ha ett socialistiskt samhälle i framtiden, där demokratin omfattar även de ekonomiska besluten, och att vara socialist mitt i den svenska vardagen år 2020.

Slutligen - ditt bästa råd till din efterträdare?

– Jag har bara ett enda råd, det är att min efterträdare inte ska ge några råd till sin efterträdare.

TEXT: ÅSA MATTSSON

FOTO: JOHAN GUNSÉUS

Framtiden startar nu

Det har gått bra för Vänsterpartiet de senaste åren. I de tre största städerna har vi gjort vårt bästa val sedan 1946. Jonas Sjöstedt är landets mest omtyckta partiledare. Vi har mer än dubblat vårt medlemstal och är ett av två partier som vuxit medlemsmässigt.

Det har däremot inte gått så bra för Sverige. Vi har den största liberala och konservativa majoriteten i riksdagen någonsin. Landets problem antas oavsett vad som diskuteras vara grundade i flyktningmottagande. Och det parti som vuxit ännu mer än Vänsterpartiet är Sverigedemokraterna.

Vad kan vi göra åt det politiska läget? Hur kan vi få vänstern att växa? Vilken roll har Vänsterpartiet? Så såg utgångspunkten ut när Framtidskommissionen startade sitt arbete. Efter 4 500 enkätsvar, ett tjugotal djupintervjuer med nyckelpersoner utanför partistyrelsen, ett antal regionala konferenser, diskussioner i partiföreningar och omröstningar i partistyrelsen fanns många punkter kring hur Vänsterpartiet borde utvecklas. Det dokument som blev resultatet, Strategidokumentet, föreslås

nu bli det stora dokumentet på kongressen i slutet av oktober 2020. Skulle man sammanfatta texten, skulle den kunna se ut så här:

Vänsterpartiet behöver bli bättre på att sätta dagordningen. För det krävs både att vi blir politiskt vassare – så att det är våra förslag som finns i debattens centrum – och att vi blir socialt bredare. Vi behöver effektivt bemöta SD:s intrång i arbetarklassen och bygga en starkare vänster på landsbygden.

Betydligt mer än tidigare drivs opinion på nätet – därför ska det vara möjligt att vara aktiv vänsterpartist som nätkaktivist.

Ett parti som ställer höga mål behöver fler aktiva medlemmar. Det är medlemmarna som driver Vänsterpartiet. Och om Vänsterpartiet ska kunna bättre ta hand om de 25 000 medlemmar som idag finns i partiet behöver våra styrelser bli bättre på att leda verksamhet och bli ett parti som arbetar mer effektivt med digitala verktyg.

Slutrapporten kommer att finnas tillgänglig att läsa inför kongressen.

ARON ETZLER

Annon

HOTAD ELLER HATAD?

Du har rätt till stöd!

Trakasserier och olaga hot mot förtroendevalda och samhällsdebattörer är både ett brott och ett hot mot demokratin.

Har du blivit utsatt?

Brottsofferjouren finns här för dig!
Ring **116 006** för att tala med en rådgivare.
Du kan vara anonym och behöver inte ha gjort en polisanmälan för att få hjälp av oss.

BROTTSOFFER
JOUREN
☎ 116 006

Stöd som ger kraft.

Sexköpslagen måste skärpas

FOTO DANIEL WIKLANDER

Joakim Medin

Journalist och författare av *Thailandssvenskarna*

Antisexism

Att den franska rörelsen Pépité Sexiste som bekämpar sexistisk annonsering nu har internationaliserat sin kamp.

Syrien

Att det blivit så påfallande tyst om Syrien och konflikterna som ännu fortsätter där. Vi borde veta bättre, efter allt som hänt.

Män som köper sex hör till de mest intressanta och destruktiva människor jag någonsin har träffat. De kommer från alla möjliga bakgrunder och det är svårt att peka ut några gemensamma nämnare. De kan vara ensamma och lida brist på fysisk närhet. Men lika gärna befinna sig i stabila förhållanden. Känslomässig frustration, en vilja att leva ut sexuella fantasier, eller att uppleva extra spänning i vardagen kan ligga bakom sexköpet.

Vissa forskare beskriver också dominansen över kvinnorna i prostitution som en slags antifeministisk bastion, dit män som ogillar jämställdhetsutvecklingen med glädje söker sig.

I maj i år ledde gripandet av Paolo Roberto under en polisrazzia mot en lägenhetsbordell i Stockholm till en omfattande debatt om problemet med att svenska män köper sex. Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson och jämställdhetsminister Åsa Lindhagen förnyade då den rödgröna regeringens omtvistade krav från 2017 på att sexköpslagen måste skärpas. Regeringen sade sig då vilja ta bort böter ur straffskalan och se till att även att personer som köper sex utomlands ska kunna straffas.

Båda sakerna är lika relevanta, eftersom 80 procent av alla svenska män som köper sex inte gör så i Sverige - utan när de är på tjänste- och semesterresor till andra länder.

Under 2018 och 2019 tillbringade jag två månader undercover i prostitutionsmiljöer i Thailand för att kunna skriva min reportagebok *Thailandssvenskarna*, om de tusentals svenska män som varje år reser utomlands som sexturister.

Jag träffade män som rest från allt mellan Skåne och Norrbotten för att besöka strippklubbar och bordeller, och hitta kvinnor antingen där, ute på gatan eller via dejtingappar, att köpa sex av. I alla sammanhang förutsattes jag kunna ha helt normala samtal med männen. Till och med när de satt bredvid mig och förde upp sina fingrar i kvinnornas underliv.

Och ett flertal av männen sa hur skönt det var att kunna bete sig på ett sådant sätt helt öppet och avslappnat. Dels för att de i likhet med många andra turister lämnat sina normala uppförandekoder kvar i hemlandet. Men också för att de visste att ingen kunde röra dem. Ingen svensk lag förbjuder dem att sexuellt utnyttja fattiga kvinnor i prostitution - så länge det sker utomlands.

I juli gav regeringen sexualbrottsutredningen i uppdrag att utreda borttagandet av böter ur straffskalan för sexköp. Dock inkluderades nu inte frågan om sexköpen utomlands.

"Vissa forskare beskriver också dominansen över kvinnorna i prostitution som en slags antifeministisk bastion."

Den saken fortsätter vara betydligt mer komplicerad, på grund av Lagrådets uppfattning om att det måste finnas en så kallad dubbel straffbarhet. Sexköp är inte ett brott i alla länder, varför en kriminalisering skulle luckra upp den så kallade non-interventionsprincipen.

Formellt var det detta som fick Allianspartierna och SD att avstå från att stödja det senaste försöket i riksdagen, 2017, att kriminalisera sexköp utomlands. Regeringens dåvarande förslag fick starkt stöd av V och MP, men föll när KD valde att gå över till nej-sidan.

Senast i maj 2021 ska sexualbrottsutredningen presentera ett förslag åt regeringen om en skärpning av sexköpslagen. Då kommer en debatt om svenska mäns sexköp att blossa upp på nytt. Men så länge det finns en olöst tvist kring hur vårt land ska se på det som sker utanför de svenska gränserna kommer de flesta män fritt kunna fortsätta använda utlandsresan som ett kryphål för att köpa sex.

Nålstick i krisens tid

Mitt i coronapandemin broderas, sys och stickas det tysta motståndet fram. Precis som det gjort genom hela historien. Det revolutionära omstörtande draget finns där, men har inte alltid skett öppet utan ibland subtilt virkats fram.

Nornorna Urd, Skuld och Verdandi spinner människornas livstrådar under världsträdet. Törnrosa sticker sig på en slända. ”Les tricoteuses”, franska revolutionens kvinnor, stickade den röda frygiska frihetsmössan med den blåvittröda kokarden. ”Egen hård är guld värd”-broderier blev till växtfärgade ponchos och chockrosa mössor med kattöron. Gator och torg har de senaste åren fyllts av miljoner feminister i Pussyhats, som blivit en symbol för kvinnokamp.

– Den textila världen har betytt enormt mycket både ekonomiskt och estetiskt, självförtroendemässigt, på massor av olika sätt för kvinnor. Och handarbetet har också fungerat som ett hemligt språk, inte minst i krig och kriser, som den vi just nu upplever, säger Louise Waldén.

Det har ansetts ofarligt att sticka, virka, sy och brodera, den patriarkala samhällsordningen har inte begripit att kunna utläsa budskapen. Redan i det kejserliga Kina kommunicerade kvinnor ofta genom textila uttryck. Kvinnors handarbete genom historien kan studeras noga, det kan finnas dolda budskap, en subversivitet. Och de till synes mjuka uttrycken för motstånd fortsätter.

– Ta dessa bonader: ”Egen hård är guld värd” och ”Hem ljuva hem”, det finns ofta en ljuvlig ironi. Min egen favorit är

”En god avföring är den bästa huvudkudden”, oerhört noggrant broderat, säger Louise Waldén med ett mångtydigt leende.

Kvinnokultur, finns den?

Louise Waldén är en av grundarna av Grupp 8 och berättar om när hon var redaktör för Svenska Kvinnors Vänsterförbunds tidskrift Vi människor på 1970-talet. Hon hade just startat en artikelserie som hette *Kvinnokultur, finns den?* och hade då med ett korsstygnbroderat kvinnomärke:

– Det väckte en fantastisk uppståndelse. Ett broderat kvinnomärke var en sensation! Snart började telefonen ringa. Vart annat samtal var det nån som sa: ”Åh vad roligt, äntligen någon som uppmärksammar kvinnors handarbete, jag som älskar att brodera.” Och vartannat samtal lät det: ”Hur i helvete kan ni göra något sånt här? Att dra vårt fina märke i smutsen. Jag säger upp prenumerationen.”

För att förstå kvinnors textilkonst i en samhällskontext behövs minst tre blickar, tre perspektiv, men att den är meningsbärande måste lyftas fram oförtrutet av feminismen, betonar Louise Waldén.

– Det är bara att gå på en loppis eller en auktion för att konstatera att allt det kvinnor skapat, det textila: lakan, handdukar,

Louise Waldén, kvinnohistoriker och en av förgrundspersonerna inom den svenska kvinnorörelsen under 1970-talet.

Redaktör för Svenska Kvinnors Vänsterförbunds tidskrift *Vi Mänskor* 1972–1979. Varit verksam vid RFSU och grundade 1981 tillsammans med Hans Nestius tidningen *Ottar*.

Skrivit texten till en av den svenska kvinnorörelsens mest kända sånger, *Innerst inne är du en riktig kvinna*, Louise, som sjöngs av Marie Selander på musikalbumet *Sånger om kvinnor*.

Louise Waldén blev filosofie doktor på avhandlingen *Genom symaskinens nålsöga: teknik och social förändring i kvinnokultur och manskultur* och var redaktör för antologin *Den feminina textilen: Makt och mönster* med Birgitta Svensson.

FOTO: AGNES STUBER

dukar, servetter, gardiner, är det som är minst värt i pengar. Det är kvinnors handarbete som man kan köpa för en spottstyver.

Alla dessa kvinnor som genom historien suttit böjda över stickningar, broderier, men också lappat, lagat, sytt och sytt om barnens urvuxna kläder, vävt trasmattorna, stickat vantarna. Och som trampat på sina symaskiner. Det är deras arbete som undervärderats genom seklerna. Där finns förstås klasaspekten, för vilka kvinnor var det som broderade liljor och rosengirlander på stramalj och vilka stickade raggsöcker? Men också könsaspekten bland dem högre upp i hierarkin, som när frun till den funktionalistiske arkitekten grät för att hon fråntagits nöjet att sätta upp volanggardiner, en historia som nämns i antologin *Den feminina textilen*, där Louise Waldén är en av redaktörerna.

Denna andra blick på det textila berättar också att det är fattiga kvinnor i Bangladesh, Kina och Kambodja som i våra dagar övertagit de inhemska arbetarkvinnornas roll som sömmerskor, som nu syr det vi har på kroppen i fabriker där de arbetar tolv timmar om dagen, sex dagar i veckan, och ändå inte kan klara sig på sin lön.

Ofta är det kvinnor från rikare samhällsskikt som haft möjlighet att lyfta textilen till konst, som till exempel Märta Måås

Fjetterström, en av de mest kända svenska textilkonstnärerna, vars storslagna verk för altare och salar ställts ut på Kungliga slottet i Stockholm. Men det är inte entydigt så att arbetarkvinnor bara fått sticka funktionella saker och väva trasmattor. Det har funnits en viss möjlighet att göra vackra ting, som att brodera dit pärlor på muddar och göra komplicerade mönster på sjalar och bröllopsdräkter. Louise Waldén menar att det ofta är hos ursprungsfolk, som samer och inuiter, som man hittar de allra vackraste textila verken.

– Det strider delvis mot uppfattningen att de fattigaste kvinnorna enbart har fått göra det funktionella. Å andra sidan är det grupper som har levt utanför den kapitalistiska produktionsordningen.

Symaskin som avbetalning

I sin avhandling *Genom symaskinens nålsöga* skriver Louise Waldén om det enda produktionsmedel som kvinnor som grupp har ägt. Som i visan ”Det var en gång en flicka som hette Josefin, Josefinfinfin, JoseJoseJosefin, den enda skatt hon ägde det var en symaskin...”. Det var med symaskinen som avbetalningssystemet startade en gång, på den amerikanska landsbygden. ▶

Maria Forssell, konstnär verksam i Bollnäs. Du hittar hennes konst på Facebook under namnet Gerillakunst.

– Då kunde bondkvinnorna på gårdarna nalla av äggpengarna och symaskinsagenterna for ut dit för att hämta upp sina slantar.

– Det finns ju hur många symaskinshistorier som helst om hur kvinnornas symaskinspengar räddat livet på familjen, säger Louise Waldén, som även gjort en utställning som hette just *Josefin och teknologin*.

Kriser gör syjuntor och syföreningar ännu viktigare, och en kris har vi just nu, coronapandemin. På Yalla Trappan i Malmö, ett arbetsintegrerande socialt företag som drivs av en ideell förening på Rosengård, har kvinnorna på syateljén delvis styrt om verksamheten och syr skyddskläder till vården och äldreomsorgen. På teater Västernorrland har kostymmästaren Tina Olofsson gjort om teatermasker, för föreställningar som inte blev av, till skyddsvisir.

Och de följer en historisk tradition. Under andra världskriget producerade tusentals syföreningar i Sverige vanter och sockor till soldater och under uppbyggnaden efter kriget gjordes babypaket som sändes till Finland och Norge. Men syföreningarna har också bidragit till att kvinnor tagit plats i samhället. De tidiga syföreningarna utgjorde en plattform för kvinnor att få en röst utanför hemmet. Att sy till de fattiga eller inkallade värnpliktiga var ett legitimt sätt att bygga relationer med andra kvinnor. Och verkligen tala med varandra.

Broderi som motstånd

Konstnären Maria Forssell i Bollnäs arbetar på ett mycket tydligt vis med textil konst som motstånd. I ett av hennes broderier står en person och kräks och hotas

Jessica Wahl, konstnär och aktivist.

"Med mormors spets och garn går det också att nå fram med budskap."

av en annan person med pistol och texten: "Vi frågar inte hur sjuk du är, vi frågar efter din arbetsförmåga". Uppe i vänstra hörnet finns Försäkringskassans logga. Den och ett antal andra broderier ansågs så provocativa att en polis rev ner dem från aktivitetshusets vägg i Bollnäs, där de ingick i projektet *Maj Generation*. Polisen har senare ursäktat sig med att hon ansåg att broderierna kunde kopplas till gängvåld och droger, men Maria Forssell har nu både polisanmält och tänker även anmäla till Justitiekanslern.

En annan som fört den upproriska handarbetstraditionen vidare i Sverige är konstnären och den kreativa aktivisten Jessica Wahl. Till 8 mars gjorde hon kvinnomärken av garn och satte upp vid Örnbergs tunnelbanestation i Stockholm. Hon brukar också sticka kläder till statyer; som till exempel en bikiniöverdel hon trär på en kvinnohistorisk byst i Aspudden, som irriterade motståndare brukar slita av, varvid Jessica Wahl klär på bikinin igen. Plus att hon broderat bindor med text av kroppsaktivisten Charlotta Björk: "Your pussy should most preferably smell of unicorn and meringue", och satt upp på husväggar och i parker.

Jessica Wahl, kreativ aktivist verksam i södra Stockholm
Arbetar med stickat, virkat, broderi, plast, skräp, wellpapp, allt som kan användas och återbrukas; blandmedia.
Känd på sociala medier som @hejackisej

FOTO: AGNES STUBER

FOTO: JESSICA WAHL

Broderi av Jessica Wahl.

FOTO: AGNES STUBER

Broderi av Maria Forssell.

Ett axplock av fler inspirerande handarbetare:

Lotta Sjöberg, textilkonstnär

<http://www.lottasjoberg.com/>

Instagram: @lottasjoberg

Instagram: @jennyhillevarsson

Hemsida: www.jennyhillevarsson.com

Hanna Åström, textil kreatör, stickfantast och hantverkspedagog

Instagram: @mjukavarden

Jenny ingår i kollektivet **P.A.N.G**

där textilare gått ihop för att stärka konstsovnadens roll i kulturen:

@pangneedlework på Instagram.

Gisela Ståle, broderikonstnär

Instagram: @broderauttexten

Hemsida: www.broderauttexten.se

Handarbetsgruppen Förenande

Progressivt Hantverk, verksamma i Malmö

Instagram: @fphstickar

Shamiran Adam, konstbrodös

Instagram: @shami.se

Hemsida: shami.se

Husmorsgraffiti i Norrköping/ Kvinnonätverket hemma

Ett initiativ av Anneli Lindberg, går att hitta på Facebook

Jenny Hillevi Larsson, konstbrodös och textilare

Äldre kvinnor brukar ofta få något nostalgiskt i blicken när de ser Jessica Wahl sitta och sticka på något kafé eller på en parkbänk.

– Åh, det där brukade ju vi också göra säger de. Det är bara att plocka upp det igen säger jag. Handarbete är ett eget politiskt språk som inte ska underskattas.

Högröstad och lågröstad kamp

Jessica Wahl berättar att inriktningen mot stickat, virkat och sömnad stärktes av det närmast depressiva tillstånd hon hamnade i när SD växte så kraftigt efter valen 2014 och 2018.

– Där hade jag stått och gett allt; vänt ryggen till och rasslat med nyckelknippor, rasat, skrikit slagord. När det inte hjälpte hamnade jag i en sorts ideologisk kris. Det kändes som undergången, men jag insåg att det inte går att möta hat med hat, starkare ord med ännu starkare.

– Jag kan vara politisk och protestera ändå, med mormors spets och garn går det också att nå fram med budskap. Det är bara ett annat politiskt språk.

Inte så uppblåst. Jag säger inte att det är fel att skrika, men jag tror att bägge metoderna behövs, både högröstad och lågröstad kamp.

En av Jessica Wahls förebilder är den brittiska craftaktivisten Sarah Corbett, som grundat rörelsen Craftivist Collective, och förespråkar just en kamp som kombinerar handarbete och aktivism och som är lugn, icke-konfrontativ och också innehåller vackra saker och vänliga gester.

– När jag fick möjlighet att träffa Sarah Corbett under en resa hon gjorde till Sverige, betydde det väldigt mycket för att jag skulle orka ta mig samman och fortsätta kämpa med mitt eget aktivistiska konstnärskap, berättar Jessica Wahl.

– Antingen bryr man sig och vill hjälpa till, på de sätt man kan och med de metoder man har, eller så bryr man sig inte. För mig har det aldrig varit ett val att sitta tyst, men jag har lärt mig att ibland är det bättre att visa, bättre att brodera slagorden än att skrika ut dem. Budskapet tar sig in i hjärtat och väcker känslor, minnen och hopp, avslutar Jessica Wahl.

ÅSA MATTSSON

"Jag har lärt mig att ibland är det bättre att visa."

Landet runt

Vänsterpartister runtom i landet har fått tänka om och planera annorlunda i coronapandemins spår. Här kommer några exempel på partiföreningar och distrikt som hittat kreativa sätt för fortsatt organisering.

Majornas upplästa tal på håll skapar politisk koll

V Majorna, som vi skrivit om i Rött Nr 4-2017, har omvandlat utdelningarna till flygbladsuppläsningar. En ny sorts tappning på appelltal.

– Vi har lånat ett PA-system från distriktet och ställt oss där vi brukar dela ut flygblad på lördagar, och läst upp budskapen istället. Vi har haft en kampanj om bostadsfrågor en längre period i Majorna som vi fortsätter med. Uppfattningen är att vi når de som i vanliga fall inte vill ta emot flygblad. Det är lättare att delta än vid torgmöte med appelltal för ingen behöver skriva ett nytt tal och fler kan dela på att prata i micken, säger Jennifer Merelaid Hankins från V Majorna.

Viktoria Gramer läser upp ett flygblad om höjda hyror.

FOTO: JENNIFER MERELAID HANKINS

SJUKHUSBYGGE DISKUTERAS PÅ ZOOM

Kronobergsdistriktet förbereder ett möte om ett nytt sjukhusbygge där personer kommer kunna delta antingen på plats med behörigt avstånd, eller digitalt via Zoom och Facebook.

Sumpan ploggar för fullt

V Sundbyberg har haft grillkväll för medlemmar och samtidigt invigt sin nya lokal som piffats upp under sommaren.

Under invigningen fick några få i taget kika in i lokalen där den nya muralmålningen visades upp. På andra sidan lokalen visades slides på det ekonomiska läget.

I Sundbyberg har medlemmarna också ploggat, det vill säga joggat och plockat skräp, som en coronaanpassad aktivitet tillsammans.

FOTO: MOISES UBEIRA

Kickoff i Malmö med falafel och god distans

I september hade V Malmö en kickoff inför deras hösttema "Solidaritet". Det gick att delta på plats dit man behövde anmäla sig innan, med ett maxantal deltagare både totalt och per föredrag. Mycket distans mellan stolarna och andra distanseringsåtgärder så som färdigförpackad mat (Malmö klassikern falafelrulle), handsprit i varje rum, med mera genomfördes.

Det gick även att delta på distans på en del av passen, som livestreamades.

– Möjligheten att få träffas fysiskt på ett säkert sätt, efter flera månader med bara digital verksamhet, var också mycket uppskattad och dagen gav alla inspiration för höstens verksamheter, säger Minna Skans från V Malmö.

Kulturnatt med vernissage i Norrköping

V Norrköping har hållit i sociala pizzaträffar. Dessa har varit utomhus i Folkparken.

I september hölls också ett konstvernissage. Lokalen var öppen några timmar, så

personer kunde komma och gå, men med max tio personer på plats samtidigt. Andra fick vara med digitalt. Arrangemanget var en del av Norrköping kommuns kulturnatt.

Facebookdiskussioner och stadsvandring

V Södermalm hade tidigare planerat stadsvandringar med historikern och politikern Håkan Blomqvist. Istället styrde partiföreningen om och streamade vandringarna på Facebook.

- Våra medlemmar kunde ställa frågor i kommentarerna, som vi förmedlade till Håkan under sändningen. Sen klippte vi ihop allt till en långfilm, säger Anders Ljung från V Södermalm.

- Ja stadsvandringen med Håkan funkade verkligen jättebra! tillägger Maurits Otterloo från V Södermalm. Han fortsätter:

- Vi har även flyttat våra möten om politiska frågor till Facebook för att fånga upp de momentum som uppstått, exempelvis äldreomsorgen under corona eller sexköpslagen i samband med Roberto-skandalen. Vi försöker då alltid ha minst en vänsterpolitiker och någon från civilsamhället med på mötena.

Filmen med Håkan Blomqvist finns att se på Youtube, sök på "Röda Söder".

FOTO: SKÄRMJUMP FRÅN YOUTUBE

DIGITALA STUDIETRÄFFAR OCH SLAGVERK

I Skärholmen har partiföreningen hållit digitala studieträffar med olika gäster. De har livesänt event utomhus, exempelvis deras egna 1 maj-tåg med slagverk från Vårberg till Bredäng.

Gävle ger röda föreläsningar på skärm

V Gävle har under våren och sommaren hållit i digitala Röda lördagar. De har intervjuat och haft samtal om olika ämnen, bland annat sände de en intervju med forskaren Anders Neergaard om

normaliseringen av rasism, Black Lives Matter och Vänsterpartiets programkommission.

Du kan kolla på videoerna i efterhand på V Gävles Facebooksida.

Utomhus på Tyresö

V Tyresö har haft aktiviteter utomhus hela pandemin:

- Vi har Skräpplockardagar med fika efteråt. Vi har handskar och handsprit, säger Tina Rosén från V Tyresö.

Dessutom har partiföreningen utökad information i medlemsbrev om vad som händer i styrelsen och kommunalgruppen. För att ha ett mer inkluderande och familjärt medlemsbrev har de med miniintervjuer med tre frågor och foto av en medlem i varje brev.

FOTO: TINA ROSEN

Antirasismen ställs på sin spets

”Black lives matter” har varit på många läppar 2020. Men hur bra koll har vi på vår rasistiska historia? Gör vänstern vad den kan i kampen för alla människors lika värde? Rött har träffat journalisten Bilan Osman för att prata antirasism och solidaritet.

// *Det fanns en rätt stor grupp människor som under medborgarrättsrörelsens tid ansåg att svarta krävde för mycket. De som vill förminska Black lives matter är samma tidlösa grupp. De som anser att andra förtjänar mindre än de själva. Och tycker det blir för mycket när folk vill slippa mördas.”*

Så skrev Bilan Osman i Expressen i slutet av juni. En dryg månad hade gått sedan George Floyd dog under ett polisingripande i Minneapolis, en tragedi som kickstartat de största demonstrationerna mot polisvåld och rasism i USA på decennier.

– Min son hade inte ens fyllt ett år när jag såg klippet där George Floyd mitt i sin dödsångest ropade på sin mamma, säger hon när protestsommaren 2020 övergått i höst och vi ses på ett café i Gamla stan i Stockholm.

– Jag blev så otroligt tagen av det. Min egen son hade precis lärt sig säga ”mamma”. Så det jag såg i klippet blev så förstärkt. Jag kände mig otroligt trött

på likgiltigheten och bristen på solidaritet jag tyckte mig se runt omkring mig. Anledningen till att svarta människor mördas så som George Floyd mördades är ju att andra inte bryr sig.

Trotsade coronarestriktioner

Det är långt till Minneapolis från den Stockholmsförort från vilken Bilan Osman betraktade George Floyds sista ögonblick i livet, och de enorma demonstrationer som hans död utlöste. Men ett avstånd som kan mätas i tusentals mil kan samtidigt vara lika med noll i känslor. När människor i USA under parollen ”Black lives matter” trotsade coronapandemins förbud mot folksamlingar för att visa sin avsky mot den ordning som räknar våra livs värde baserat på vår hudfärg slöt också svenskarna upp. I Stockholm, Göteborg och Malmö samlades tusentals på gatorna, och sociala medier fylldes av svarta rutor. Känslan av att allt ställdes på sin spets, en sommar

*Black lives matter (BLM)

En decentraliserad rättighetsrörelse som samlar människor över hela världen, både på nätet och på gatorna, i kampen mot rasism och polisvåld.

2013 George Zimmerman frias från mordet på 17-årige Trayvon Martin. #BlackLivesMatter lanseras för första gången på sociala medier.

2014 Eric Garner mördas av polis i New York. Demonstrationer anordnas i flera amerikanska städer. I Ferguson uppstår upplopp efter Michael Browns död, även han avliden under polisingripande.

FOTO SAMANTHA LOTTI

2015 Protesterna fortsätter, och börjar även inkludera frågan om våld som riktas mot svarta kvinnor och transpersoner.

Bilan Osman är journalist och arbetar bland annat på stiftelsen Expo, där hon skriver om och utbildar i frågor som rör rasism.

– Politiken och samtalet om rasism finns väldigt starkt i min familjebakgrund, säger Bilan Osman.

när ett virus fått hela världen att stanna upp, var påtaglig. Via nyheterna kunde alla följa hur de amerikanska protesterna utvecklades till regelrätta upplopp:

– Jag tror att kombinationen av en pandemi och den massarbetslöshet som följt har skapat en känsla hos många människor av att man inte längre har något att förlora, säger Bilan Osman när hon tänker på varför BLM-rörelsen fick ett så stort och delvis också våldsamt genomslag just den här sommaren.

– Den här totala bristen på rädsla som jag tycker mig kunna se i demonstrationerna i USA är så talande för vad det är som händer nu. Om man har förlorat sitt jobb, och ovanpå det är livrädd för att man själv eller ens barn ska bli mördade av polisen, då är det väldigt lite som stoppar en från att bli del av den här typen av protester. Jag vill verkligen vara tydlig med att jag aldrig ser våld som en lösning. Men samtalet om våldet när det gäller de här protesterna i USA behöver nyanseras. En del av

våldet har varit utstuderat, en politisk handling. Man har genom att slå sönder och förstöra försökt synliggöra att det finns människor i vårt samhälle som värderar byggnader högre än svarta människors liv.

Den svenska rasismen

När hon skrev meningarna som inleder den här texten ville Bilan Osman förklara varför BLM-rörelsen behövs även i Sverige. Röster hördes som argumenterade för att vi minsann inte har samma problem med rasism som de har i USA. I artikeln beskriver hon den svenska rasismens historia, från Carl von Linné till kolonialiseringen av Sápmi, till grundandet av världens första rasbiologiska institut. Hon menar att bilden av Sverige som ett land vars kultur endast uppstått tack vare inflytande från andra länder och som därför inte spelat någon roll i framväxten och bevarandet av rasism är falsk.

2016 aug Medan demonstrationerna samlar allt större folkmassor sprider sig BLM även till idrottsvärlden. Footballspelaren Colin Kaepernick väljer att i protest ställa sig på knä under nationalsången.

2016 Alicia Garza, Patrisse Cullors, och Opal Tometi, som grundade hela nätverket, involverar Black lives matter-rörelsen i det amerikanska presidentvalet.

2017 Under Black history month i februari anordnar Black lives matter en månadslång konstutställning i Virginia, bestående av verk från mer än 30 svarta konstnärer.

2018 Protesterna fortsätter, samtidigt som motståndet från rasistiska krafter växer. Konspirationsteorier om att BLM-rörelsen skulle vara en bluff sprids på nätet.

2020 maj George Floyd misshandlas till döds av poliser i Minneapolis. Fallet utlöser de största Black lives matter-protesterna hittills, med demonstrationer och upplöpp över hela USA.

2020 I Sverige trotsar hundratals personer coronarestriktionerna när de demonstrerar för BLM, i Stockholm, Göteborg och Malmö.

– Det finns väldigt mycket i den svenska historien som har gjort intryck i världen. Det är ingen slump att rasbiologiska forskare kom till Sverige för att studera det senaste på området. Vi har legat i framkant i de här frågorna historiskt. Ända in på 1990-talet var vi världsledande inom vit makt-musik. Men vi har dålig kunskap om vår egen historia. I skolorna får vi på sin höjd lära oss att romer inte fick rösta. Vi får inte veta något om Sveriges del i slavhandeln, hur exceptionellt vårt ekonomiska bidrag till den verkligen var. Jag, som ändå alltid varit intresserad av de här frågorna, förstod fullt ut omfattningen av den svenska rasismen först när jag började jobba på Expo. Det är faktiskt mind blowing när man tänker på det.

Hon skrattar lite när hon berättar om sin egen utbildning i rasism, eftersom hon fick den hemma. Mamma och pappa kom till Sverige från Somalia och hon säger att de kanske var lite väl tidigt ute när de började tala med sin treåriga dotter om fascismens brott mot mänskligheten. Men hon är också tacksam för det öppna politiska klimatet som rådde i hennes familj. Först i Partille utanför Göteborg, där pappa kunde ställa sig på torget och bråka med de lokala nynazisterna samtidigt som han höll dottern i handen. Senare, i Linköping, där diskussionerna flyttade in i klassrummen och kompisgängen på ett naturligt sätt, eftersom hon fått dem med sig hemifrån.

– Pappa var politisk flyktning. Farfar bråkade med kolonialmakten, skrev dikter. Politiken och samtalet om rasism finns väldigt starkt i min familjebakgrund. Att vi alltid har pratat om de här frågorna tror jag har bidragit till att jag inte har internaliserat rasismen. Jag förstod tidigt att om andra barn sa något nedsättande om min hudfärg så handlade det inte om mig som person, utan om samhället.

Såg bristen på mångfald

Hon säger att hon blev journalist för att hon ville berätta. Hon hörde sin mamma och hennes vänner tala om sina liv och upplevelser, och tyckte att deras berättelser var klockrena reportage. Samtidigt saknades just röster som deras i svenska medier. Mediehusen var plågsamt homogena, anställda med annan bakgrund än svensk saknades. Bilan Osman säger att bristen på mångfald som hon såg innebar att journalistiken inte tog sitt demokratiska ansvar:

– Jag ser journalistiken som det absolut mest kraftfulla demokratiska verktyget vi har för att möta rasismen, säger hon i dag, när sex år har gått sedan hon skrev sin första krönika i Expressen och började arbeta för den antirasistiska tidskriften Expo.

– I dag tycker jag att det har blivit betydligt bättre än vad det var för tio år sedan. Men samtidigt är min upplevelse att medierna inte ser hur viktig dess roll att synliggöra orättvisor är. Det har skett en förskjutning i samtalet där politiker allt oftare mest figurerar i mysreportage och pratar om att de älskar Beyoncé. Jag kanske är old school. Men jag tycker verkligen att journalistiken ska ifrågasätta makten, ta reda på var våra politiker står. Vi har fått det här förtroendet från samhället. Då är det viktigt att vi förvaltar det.

Samarbete med fackligt engagerade

I dag delar Bilan Osman sitt arbete mellan skrivandet och att, åtminstone under pandemifria omständigheter, resa runt och föreläsa om rasism. Hon håller också kurser för fackligt engagerade – Expo har ett pågående samarbete med IF Metall och har tidigare haft med Kommunal. Hon betonar vikten av att inte låta nationalistiska idéer splittra arbetarkollektivet. Rörelse är omöjlig att bygga om man tappar solidariteten internt. Detsamma menar hon är en utmaning för vänstern i stort. Hon har just debatterat i spalterna med Jan Guillou, som skrivit att hon i sitt försök att diskutera problemen med vithet själv gör sig skyldig till rasism. ”Klasskampen har alltmör försvunnit från dagordningen och ersatts med ras och religion”, menar Jan Guillou. Bilan Osman, i sin tur, tycker att vänsterdebattörer som ”ser det identitetspolitiska spöket överallt” gör mer skada än nytta:

– Ibland verkar det som om vänstern tror att andra frågor ska konkurrera ut klassperspektivet. Jag tror tvärtom att vänsterns existensberättigande ligger i att bygga allianser och solidaritet. Jag tror att den stora utmaningen för vänstern framöver kommer att vara att inte rygga tillbaka för de här komplexa frågorna som vissa kallar identitetspolitik. Arbetarrörelsen har historiskt alltid gynnats av att inkludera fler perspektiv. Precis som att det fanns de som stretade emot när kvinnor ville få plats i den för 100 år sedan, på samma sätt finns det krafter i dag som inte vill driva

"Jag tycker verkligen att journalistiken ska ifrågasätta makten, ta reda på var våra politiker står."

Bilan Osman

Ålder: 28 år

Familj: Man, ettårig son och två katter

Bor: Stockholm

Bakgrund: Utbildad journalist, med uppdrag för bland annat Expressen. Arbetar sedan sex år tillbaka på stiftelsen Expo, där hon skriver om och utbildar i frågor som rör rasism. Tilldelades 2014 Svenska kommittén mot antisemitisms ELSA-pris för sin konsekventa antirasistiska opinionsbildning.

Naturlig diskussion. Rasism har alltid diskuterats i Bilan Osmans familj, ända sedan barnsben.

"Det har skett en ganska brutal framväxt av det som brukar kallas brunvänster."

antirastiska frågor. Men för att kunna överleva i en nationalistisk tid måste vänstern vara solidarisk och bygga allianser.

Vill lyfta mer än klass

Hon säger att vänstern behöver bli bättre på att se den grupp väljare som ekonomiskt hör till arbetarklassen, men som inte liknar den traditionella bilden av en arbetare. Hon är också bekymrad över att den fläckvisa oviljan att lyfta fler perspektiv än klass också kan få vänstern att missa rasistiska tendenser internt.

– Partierna till vänster är ofta bra på att ta ställning mot SD. Samtidigt så kan jag många gånger uppleva att man inom delar av vänsterrörelsen i stort inte är riktigt uppmärksam på nationalistiska eller rasistiska interna strömningar. Det har skett en ganska brutal framväxt av det som brukar kallas brunvänster de senaste åren. På vissa håll tycks det lätt att vara radikal i ekonomiska frågor, men betydligt svårare att markera mot rasism.

Precis som den partipolitiska delen av miljörelsen ställts inför utmaningen att fånga upp de ungdomar som organiserat sig för klimatstrejk har den partipolitiska delen av vänstern ett tufft jobb framför sig om den vill inkludera de som deltagit i Black lives matter-protesterna. Bilan Osman säger att hon ser en sällsynt kraft i den här rörelsen. Att de som tog sig ut på gatorna i somras visat att de kan konsten att solidarisera sig, och att uppdraget för vänstern nu blir att solidarisera sig tillbaka:

– Det här är inga dumma kids, säger hon och drar paralleller till just klimatrörelsen.

– De är del av en generation som har lärt sig att organisera sig. Precis som i klimatprotesterna såg vi i BLM-demonstrationerna människor från olika samhällsskikt och bakgrunder samla sig kring en och samma fråga. Det är något väldigt häftigt som händer just nu, de här ungdomarna har verkligen fattat det här med solidaritet. Nu behöver vänstern visa dem att den är en rörelse som finns där för dem.

TEXT: SARA MARTINSSON FOTO: AGNES STUBER

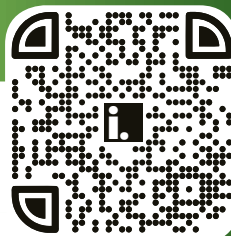
Annons

TIDNINGEN FÖR DIG MED ETT RÖTT HJÄRTA

Prenumerera på **Internationalen**! En ekosocialistisk arena för nyheter, bildning och idéutbyte – i din brevlåda varje fredag! Ingen Swish? Ring 0722 48 87 46 och prata med Johannes.

Läs fullständiga villkor och personuppgiftspolicy på www.internationalen.se/prenumerera

Scanna
swishkoden
och prova
internationalen
i tre månader
för bara 99:-

Recensioner

#metoo, valet, uppbrott och självmord

Året med 13 månader
Åsa Linderborg (Polaris)

BOK. Det här är en dagboksberättelse från ett dramatiskt år i Sverige och Åsa Linderborgs liv. Boken tar avstamp under hösten 2017 då #metoo-rörelsen tar fart och slutar strax efter att SD gått framåt i valet hösten 2018. Under året hinner Linderborg, kulturchef på Aftonbladet, ta en kontroversiell position i #metoo-frågan, bli lämnad av sin partner och anklagas för ett självmord.

Boken är en intim bladvändare. Läsaren lär känna Åsa Linderborg, som människor har delade åsikter om. Den uppfattningen lär fortsätta även efter den här boken. **Oscar Nelson**

"Ortens röster är Sveriges röster och utan dem står både språk och erfarenheter och stampar."

Författaren Susanna Alakoski, jury i tävlingen "Ortens bästa penna".
FOTO: AGNES STUBER

Ömt skildrad klassresa

Fjärilsvägen
Patrik Lundberg
(Albert Bonniers)

BOK. När Patrik Lundberg skriver om sin mamma ger han röst åt alla de arbetarkvinnor som jobbat hårt för att bidra till samhället, men som har fått se samma samhälle vända dem ryggen när de behövt dess hjälp.

Det är en öm skildring av hur någon som är så stark successivt bryts ner. Men också om det främlingskap som så ofta blir resultatet av en klassresa.

Detta är en bok alla som undrar vad vi ska ha ett solidariskt samhälle till borde läsa.

Maria Carlsson

Det nya paradigmet
Rojavakommittéerna, Allt åt Alla
(Heval)

BOK. I den här boken har texter från Rojava översatts för att läsaren ska få en inblick i vad som menas med apoism och demokratisk konfederalism, den sortens ideologi som utövas i Rojava; om vem Abdullah Öcalan egentligen är och om Rojavs historia. Den tar pedagogiskt upp de viktigaste faktorerna för utvecklingen i Rojava och är lättläst. Hade kanske behövt en korrläsning till, men rekommenderas starkt. **Agnes Stuber**

Hon vars hjärta var som mitt
Göran Greider (Ordfront)

BOK. "Jag trodde jag såg den mest älskade komma genom skogen, över hedarna en snötung natt". Alla som älskar Dan Andersson har undrat: Riktade han sina kärleksord till någon särskild? Ja, hon hette Märta Larsson och de träffades på Brunnsviks folkhögskola. Nu kommer boken om deras kärlek. Det är en passionerad, sorgsen historia om förälskelse, som inte hade någonstans att landa på grund av klass-samhället. **Åsa Mattsson**

En klump i magen
Malin Granroth (Kartago)

SERIEBOK. Serietecknaren Malin Granroth ger läsaren en inblick i hennes graviditet och all kalabalik runtomkring. Granroth är inte sparsam med personliga detaljer och läsaren får ta del av både de fina och de inte fullt så underbara delarna av hennes graviditet. Trots den lite trögstartade inledningen är läsningen både underhållande och ger en välriktad kritik mot bristerna i svensk förlossningsvård.

Nils Denward

Blod säljer
Stephen King (Albert Bonniers)

BOK. Det har gått över ett decennium sedan skräckens mästare Stephen King senast gav ut en novellsamling. När han nu återigen ger sig in i de mellanlånga historiernas genre gör han det med bravur. I fyra fristående noveller på sammanlagt lite drygt 500 sidor borrar han sig djupt ner i teman så som teknikrädsla, skrivkramp, civilisationens undergång och mental vampyrism. King håller en genomgående hög nivå även om en del noveller smäller lite högre än andra.

Tommy Gabrielsson

VINN EN BOK!

Skriv till oss vad du tycker om det här numret. Adressen hittar du på sidan 2. Du kan också lösa korsordet på baksidan och ha chans att vinna en bok.

Mitt kapital
Milja Sarkola (Förlaget)

BOK. Boken börjar med att Milja Sarkola köper en lägenhet för fem och en halv miljon; det är ett köp som snart kommit att omsluta hela hennes liv. Denna kapitalets logik kommer att påverka hennes livsval, från partner till barn till arbete, tills hennes existens – precis som kapitalet – blir både plågsamt absolut och plågsamt flytande.

Sarkolas sätt att kombinera dagboksformen med ständigt upprepade uppteckningar av ekonomiska tillgångar pekar också snyggt på denna "kolonisering av livsvärlden": den ofantliga plats och samtidigt ofantliga tomhet som ämnet pengar, resurser, kapital upptar i vårt sätt att vara och tänka. Som boken visar är det inte en plåga som ens den som lever väl är befriad från. Systemet drar in och underordnar oss alla.

Samtidigt är det svårt att komma undan att ämnets tomhet också blir en tomhet i själva texten. När väl den grundläggande poängen gjorts blir resten av texten mest en upprepning och en övning i att visa fram denna känsla av främlingsskap. Det är inte nödvändigtvis dåligt, men det är kanske inte så bra heller.

Samuel Carlshamre

The Vow
HBO

SERIE. Till skillnad från de religiösa sekter vi känner igen är NXIVM ett självhjälpsföretag med ledaren Keith Raniere i spetsen. Han har utvecklat en metod av självhjälp baserad på vetenskap. Deltagarna går kurser och når högre nivåer som symboliseras med hjälp av sidenband runt halsen.

Kieths metoder och karisma lockar till sig kändisar och folk med pengar. Men det är något som skaver. Kvinnor i undergruppen DOS, ledd av Smallville-skådespelaren Allison Mack, blir allt magrare och det kommer fram att de brännmärks och agerar sexslavar.

I dokumentärens 9 delar får vi följa personer som lämnat sekten och försöker få ut andra offer.

Tittaren får se mycket av sektens egenfilmade material. Det visar glada människor som har hittat hem, som verkligen känner att de utvecklas. Seriens första avsnitt vill jag nästan gå med själv. Åh, vad skönt det vore om det verkligen fanns en enkel metod att bli lycklig och framgångsrik!

Det är det som gör den här serien mer intressant än andra true crime-serier; det verkligt komplexa i att hitta sin flock. De här människorna känner sig hjälpta för att de gör något tillsammans, hjälper varandra. Vilket självklart går att utnyttja. Och utnyttjas gör det.

Alison Tigerschiöld

Åtta steg mot avgrunden
Jonathan Jeppsson (Ordfront)

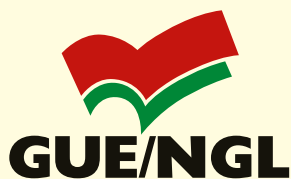

BOK. "We're fucked", slog klimatfilosofen Roy Scranton fast i *Att lära sig dö i antropocen*. När Aftonbladet-journalisten Jonathan Jeppsson nu ger ut sin utmärkta och välresearchade *Åtta steg mot avgrunden* verkar han i Scrantons anda.

Det är för sent för människorna. Vi kommer inte hinna bromsa vår ständigt ökande energiförbrukning. Den pågående digitaliseringen är inte heller någon trollstav för miljön: nedladdningen och strömningen av en enda hitlåt förbrukar lika mycket el som förbrukas i fyra fattiga länder ett helt år.

Ändå blir man inte uppgiven av läsningen, men ödmjuk inför svårigheten i att ta nya klimatsteg – bort från avgrunden.

Åsa Mattsson

Europeiska förenade vänstern/Nordisk grön vänster
Parlamentariska gruppen - EUROPAPARLAMENTET

Med förslaget till EU:s nya flyktingpolitik bygger vi bara fler Morialäger

Situationen på Lesbos och bränderna i Moria har visat med smärtsam tydlighet att EU behöver lägga om sin flyktingpolitik. Men förslaget till en ny, europeisk migrationspakt är en stor besvikelse. Den kommer att leda till fortsatta öläger och en ökad orättssäkerhet för människor på flykt.

“We shall have no more Morias” sa vår svenska EU-kommissionär Ylva Johansson några dagar innan hon skulle presentera EU-kommissionens förslag till en ny flyktingpolitik för EU.

Många av oss hoppades därför på ett förslag som skulle sätta stopp för kapplöpningen mot botten. Men istället för att stå upp för människors rättigheter innebär det nya förslaget tvärtom en oacceptabel anpassning till länder som Ungern och Polen, som inte vill ta emot en endaste människa på flykt. Fokus ligger på att hålla människor borta från EU, snarare än att organisera ett värdigt mottagande.

Ett av de allvarligaste inslagen i det nya förslaget är att de människor som lyckas ta sig till Europa först ska genomgå en första ”gallring” där de som bedöms ha liten chans att få asyl ska sorteras bort. Sådana idéer om snabbkontroller vid gränserna har under många år avfärdats av människorättsorganisationer för att vara rättsosäkra. Vem som har asylskäl är inget som på förhand kan avgöras – det är just det som är kärnan i asylrätten. Dessutom planeras nya gränsläger och snarare än att avveckla de grekiska ölägren/öfängelserna, riskerar vi att det blir en fortsättning på läger som Moria.

Ett annat, helt oacceptabelt inslag, är betoningen på tvångsutvisningar. Kommissionen föreslår att de länder

som inte vill ta emot några flyktingar alls, som de så kallade Visegradländerna Ungern, Polen, Tjeckien och Slovakien, istället ska kunna bidra med att kasta ut människor från EU. Det skulle leda till att vi får två olika ”lag” bland EU:s medlemsländer; ett lag som tar sitt ansvar för att ta emot människor, och ett annat som ska bli bäst i klassen på att kasta ut människor. Det är en helt absurd, djupt obehaglig och oacceptabel ordning.

Utöver detta vill kommissionen också fortsätta de illegitima ”samarbeten” som EU redan inlett med Turkiet, Libyen och en rad andra länder, för att även fortsättningsvis hindra människor från att ens kunna ta sig till Europa.

Bland de få positiva inslagen hör att EU-kommissionen vill sätta in livräddningsinsatser på Medelhavet och att lagförslaget om ett europeiskt kvotflyktingssystem, som jag ansvarar för, kommer att vara kvar.

Nu är det upp till oss i EU-parlamentet och medlemsländernas regeringar att ta strid. Eftersom vi aldrig kommer att få med oss de rasistiska och flyktingvägrande länderna måste fokus ligga på de länder som faktiskt vill stå upp för internationell asylrätt och mänskliga rättigheter. Vänstern i EU-parlamentet kommer även fortsatt vara den starkaste kraften mot fästning EU-politiken!

Malin Björk
EU-parlamentariker

Europeiska förenade vänstern · Nordisk grön vänster

EUROPEISK PARLAMENTSGRUPP

GUE/NGL

www.guengl.eu

**Vänstern står upp
för **trygga jobb**
i Sverige och i EU.**

ÅR DU PÅ DYLIK FEST	DE FÅR ALLA RÄTT	HÄR- STÄM- NING	CATO SITTER ÅT	↓	ÅLDERN	BLEV BÖRT- GJORD	ÄR DET OFTA NÅN VITS MED	FÖLK- FÖR- FÖRARE
SKÖTTE OM	↓							
↓								
ÅSK- LEDARE		↓		BIBLISK ÅSK KÖLD- SKADAN			↓	
MJUKA UPP		GRÖN- KULLA- TJEJ					FÖRE ENGELSK LUNCH	
↓					GÅR TILL- BAKÄ...			
NERMAN		PUTTA BOMMAD					FART & FLYKT	
FUNKAR I LÄNGDEN	↓			"FLIS" MORGON- STUND				
↓			GALLAG- HER LJUD- SYSTEM					GAMMALT HJUL- SPÅR
TÄG UTAN RESTAU- RANG- VAGN				FÖRSLAV- ANDE SLAV KRYPTERAR				
OPRÖV- ADE	STÖT	NAKEN- STUDIE TRUT	↓			SAMTID AG- KÖPING		
↓	KALL MEN EJ FRUSEN	KASTA KANSKE	HEN MED MEGA- FONEN	KARAT	↓	DÅLIGT MINNE	MOSKVA- GALLERIA	
							FRISTAD HAR FÖR- TRÖSTAN	
								VOLUMI- NÖSA
							KORT MEDDEL- ANDE	
HÖJA RÖSTEN			DE 525 600 MIN- UTERNA		ERFARA STÅR NÄRA	↓	SE FRAMÅT EUROP. HÖJDARE	OLJE- KÄLLA BRÅDSKA
KUNGRAR UTAN UNGAR		TRALL- ARNA SPARAR TID					TÄNDE LJUS HÄNGAREN	ÄMBAR
LJUDER ÄNYO				HYSA	KAN STÅ PÅ SPEL A MED BB			ER- FORDRA
								VALHALLA- VÅSEN SKRÅMA
FÖR- ORD	QUEEN OF SOUL				↓	KONTRA- HENTER LÄGGA TILL		NAGG- NORM
GRISSI- NI- GRUND	↓			TÖMMA JULLEN SUVERÄN		FILM- LEE	ATACA- MISKA LIKSOM	
SÅ KAN STAV STAVAS			SJUNDE- DELAR BUNDY?				GÅR GAM- MAL KOI START- FART	
HÅLLA HÖGT		↓	HON MED TRÅDEN				PENNAN ÄR ETT MÄKTIGT	
MINDRE RAR					MASK MÄNNE		TRAMP- AT PÅ GASEN	
								niklas. aurgrunn @gmail. com

VINN EN BOK! Lös korsordet innan 15/11 och skicka in lösningen till oss. **Skriv också vad du tycker** om detta nummer - vad är bra och vad behöver vi tänka på? Rätt lösning och bästa recension av det här numret vinner. Adressen hittar du på sidan 2. Du kan vinna *En klump i magen* av Malin Granroth eller *Fjärilsvägen* av Patrik Lundberg.